

Razgled po svetu.

LAKOTA NA RUSKEM.

Peterburg, 4. marca. — Na celnem jugu Rusije vlada že danes silna lakota. Posebno trpi prebivalstvo v government Volga, Orenburg in okoli Ural pogorja. — Zdravniki governmenta Saratov so poslali na tukajšnje zemstvo poslanico, v kateri apelujejo na vlado in prebivalstvo, da hitro pomaga prizadetim krajem. Z lakoto vred vlada skofut in lačni tifus, ki se tako hitro širita med kmeti, da bodo v kratkem cele vasi izumrle.

Zdraven tega pa vlada še grozna zima in vbogi mušiki nimajo v svojih bajtah nobenega lesa. — V mnogih vaseh je vse še živo prebivalstvo zateklo se v cerkev, kjer prenočujejo z družinami na golih tleh in se grejejo ob svoji sapi. — Položaj je strašen in obupen!

Vlada na dan konfiscira grozna poročila iz lačnih okrajev in ne pusti, da bi listi prinašali statistiko mrtvih in število samomorilcev. Kmetje bi radi prodali svoje otroke, samo da jih rešijo groznega konca.

Ker se pričakuje slaba žetev v poletju, ni nobenega upanja, da bi se položaj na jugu spremenil. Vlada potrebuje najmanj 100 milijonov rubljev, če bi hotela lačno prebivalstvo nasiti.

Car namerava prirediti "gala bal", katerega dobiček se naj obrne v pomoč lakote in kuge mrjočih . . .

Milijarde iz Amerike.

Budapest, 4. marca. — Poštno ravateljstvo je izdalo poročilo, da so v teku zadnjih 10 let ogrski delavci v Ameriki poslali poštne potne 1270 milijonov kron v domovino. Če se prične tej ogrski svoti nadalje velikanskega denarja, ki so ga v domovino vrnili s seboj sami prinesli, so prišli iz Amerike v Ogrsko milijarde. Poštno ravateljstvo je preračunilo, da znaša danes znesek 3 milijarde kron.

Pojdite delat!

London, 7. marca. — Vlada je v grozni stiski. Pogajanja se vrše noč in dan, pa vseeno noče priti do nobenega pravega sklepa. Vlada je delavskim voditeljem obljubila, da hoče zastaviti vse svoje moči v to, da se premogokopom dovolj do minuma. Kljub temu so se voditelji izrazili za nadaljevanje štrajka, ker na obljube kapitalistične vlade ne dajo nič.

Nemški premogarji.

Berlin, 6. marca. — Situacija v nemških premogokopih je jako resna in vlada se boji, da zbruhne po vseh rudnikih Nemčije štrajk. Danes in jutri se bodo vršila zborovanja delavskih voditeljev, da se posvetujejo o nameravanem generalnem štrajku nemških premogokopov.

Prave hijene.

London, 5. marca. 30 žensk, sufražet, je bilo danes nadalje aretiranih. Oborožene so napadle policijo in raniile več policistov težko. 6000 policistov je radi ženskih hijen pokonci. V ječi so bojevite Amaconce razbile vse šipe. Sufragantinja Ellen Pitfield, ki je poskušala zažgati pošto poslopje, pride pred kriminalno sodišče v Old Bailey.

DENARJE V STARO DOMOVINO

za \$ 10.35	50 kron,
za \$ 20.50	100 kron,
za \$ 41.00	200 kron,
za \$ 102.50	500 kron,
za \$ 204.50	1000 kron,
za \$ 1020.00	5000 kron.

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazuje svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. poštno hranilni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najprijetljiveje do \$50.00 v gotovini v priloženem ali v registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER CO.
82 Cortland St., New York
104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

PEKING POMIRJEN.

Peking, 5. marca. — Več dni je tu trajala prava revolucija vojaštva. Telesna straža Juansikaja ni dobila že par mesecev svoje plače in radi tega zrevoltirala. Divjali so po ulicah Pekinga in uničevali vse, kar jim je prišlo pod roke. V večjih okrajih mesta se je pojavil ogenj in le treznosti prebivalstva se je zahvaliti, da se je končalo tem potom kot poročano.

Zoper bele.

Vlada se je posebno bala izbruha zoper bele, ki so se v evropskem delu mesta močno zabarikadirali. Pomisliti je treba, da je vojvodstvo izropalo vsa važnejša poslopja in grozilo evropskim bankam. Danes je v tem mestu 3000 vojakov Evropejcev in Amerikanec; nadalje je prihitelo na pomoč 5000 japonskih vojakov iz Port Arturja, katere so poslali v mesto Tientsin. Hiše princev so bile izropane. Vlada je obesila čez 100 oseb, skoro sami civilisti in med temi 6 žena. Pokazalo se je, da se vlada boji vojake kaznovati.

V celem je bilo 5000 oseb ubitih in pokralo in drugače škodo naredilo se je za \$15,000,000.

Nankingska delegacija se je izjavila Juansikaja podpirati in se izjavila tudi za preemestitev vlade v to mesto; dr. Sunjetsen pa še vedno stoji na čelu nove republike.

TOVARNE SE ZAPIRAJO.

London, 6. marca. — Po vseh delih dežele zapirajo tovarne radi pomanjkanja premoga. Voditelji štrajkujočih premogokopov se drže mirno. Zraven milijon premogorjev je brez dela še kakih 200,000 druge vrste delavcev, ki so bili odpušteni iz ovarni radi pomanjkanja premoga. Tudi večje število železničarjev je odpuščenih od dela.

V celi deželi se že danes kaže pomanjkanje živil. Premogorji so danes dopustili iti ljudem v rudnike, da so dali živini jesti in izčistili hodnike.

Premier Asquith je v zbornici milo prosil delavsko stranko, naj nikar na pódij ne prinaša "groznega položaja". Delavski poslanci ga ubogajo, a dolgo časa si ne bodo pustili nazobčinka dopasti če bodo videli, da je vlada vrgla puško v koruzo.

Carnegie se je zmotil.

Pariz, 5. marca. — "Journal Officiel", tukajšnji uradni časopis je priobčil izpod peresa eksprezidenta Loubet-a statistiko o junakem fondu za Francijo, katerega ustanovitelj je ameriškí milijarder Carnegie. Leta 1909 se je fond povišalo na 5 milijonov frankov, da se izplačajo dobre nagrade ljudem, ki rešijo ponesrečnim življenjem, ali če se kako drugače skažejo junake in požrtvovalne in človekoljubne. V zadnjih par letih je pa prišlo le 250 prošenj za nagrado, od katerega števila je bilo pa le 82 prosilec izplačana nagrada.

Listi so različnega mnenja o tem. Vladni listi je mnenja, da so postali Francozi preveč materijalistični, da bi se postavljali za drugega v nevarnost; klerikalni listi pripisujejo malemu številu francoskih junakov fakt, da se je ljudem vzela "vsa vera iz sreč"; socijalistični listi so pa mnenja, da ima vsak Francoz, posebno delavec, preveč nasé misliti in zasé skrbeti, da bi skrbel še za druge.

Rezultat je, da se ni niti četrtino obrestí izplačalo iz fonda in Mr. Carnegie se je debelo zmotil.

Napad na Rotšilda.

London, 4. marca. — Multimilijonarja barona Leopolda Rotšilda je nek neznanec napadel z revolverjem in ustrelil 3krat na njega ravno ko je prišel magnet iz banke na St. Swithin's Lane. Rotšild je ostal nepoškodovan; kroglice so pa zadele enega njegovih detektivov v prsa, vrat in usta. Napadalec so aretirali. Rotšild je žid in velefincir.

Razne novice.

SE BOJE RESNICE.

Zastopniki štrajkarjev v Washingtonu.

Washington, 2. marca. — Danes se je pričelo z zasliševanjem 1402, žen in otrok iz Lawrence, Mass., ki so tukaj kot zastopniki štrajkujočih tkalcev. Zasliševanje vodita socijalistični kongresman V. L. Berger in Wilson.

Otroci, 13 po številu, zastopajo osem različnih narodnosti. Trpljenje in pomanjkanje jim je zarezalo na obrazih neizbrisne sledove bede. Njih obrabi so blede in upali, oči brez bleška in postave grbaste; človeku se zdi, da so vstali iz jam. —

Washington, 6. marca. — "Koliko časa bo pa še trajalo to izpraševanje otrok?" je vprašal kongresman Dalzell, zastopnik jeklenega trusta stolopredsednika Henry-a.

Iz tega vprašanja lahko čitatelji razvidijo, kako se trustovski magnati boje slišati resnico.

Mali bojovníki.

Vsak od 14 malih štrajkarjev posvoje pove grozno povest o štrajku v Lawrence, Mass. — Te mlade priče so največji tožitelji peklenkega kapitalizma, ki je danes v Ameriki zaslužil že skoro vse prebivalstvo, neizvzeti mladi fantje in deklice.

Samuel Goldberg, 16 letni dečko je bil prvi zaslišan kot priča. Izpovedal je, da je hodil na delo ob 6:35 zjutraj in končal delo ob 6:30 zvečer. Kadar je redno delal cel teden, je zaslužil — \$5.10. "Družba mi je pa ukradla od te svote vsak teden ena nikel — za vodo ki jo pijem, čeprav je nisem kateri dan niti pokušil!"

"Oni govore da je studenčna voda, ampak ni, to dobro vem!" Povedal je tudi povest svojega očeta, kateri je zaslužil največ po \$9.00 tedensko.

Druge priče.

Prišel je na vrsto Litvine Boldelar 14 let. Izjavil je, da je delal že dve leti v mlinu skupno z očetom. Prisluzil je \$5.49 in njegov oče \$5.10 tedensko. "Kedaj pa je prišel tvoj oče v Ameriko", je vprašal mladega junaka Campbell. "Ravno takrat kot jaz!" je odgovoril dečko. Nato je popisal Boldelar očetov dom, 3 sobe, eno peč, nobenih tepihov, podob, nobenega konja!

"Kaj ste pa jedli?", ga je vprašal poslanec Wilson iz Illinois. "Jedli smo črno kavo in črn kruh, fižol in krompir in meso enkrat v tednu — v nedeljo".

Camella Tesli je izjavila, da je bila poslana v fabriko ko je bila 10 let stara in tisti, ki ji je naredil certifikat za 14 let je dobil zato \$4.00 od družbe.

Bogatinova izpoved.

Na vrsto je prišla mlada deklica Bogatin in povedala svojo povest.

"Nekega dne me mašina prime za lase in mi jih s kožo vred vzela; v bolnišnici so mi rekli da sem skalpirana. Bolelo me je grozno; hodim se še vedno zdraviti v isto bolnico. Kompanija je plačala za mojo poškodbo — nič, samo stroške bolnice, še od zamujenega časa nisem dobila plače. Ker sem ženska ni lepo, da nimam nič las." Otrok je zgedal tako blede, propaden, izmučen in od bolečin znanomovan, da so se vsakemu, ki je z njo govoril stisnile obrvi in si se težavo zakrili solze sočutja. — Bogatin ima "gospoda Bergerja jako rada, kot papata". —

Naj li nadaljujemo žalostno povest otrok? Popolnoma razumemo kongresmana Dalzella vprašanje: "Koliko časa še! . . ."

Zabojna pošta.

Washington, 5. marca. — Poštni komite je danes sklenil, da se oddobri zakon za zabojno pošto v Zjed. državah po evropskem načinu.

PO HEARSTOVEM ČASOPISJU.

Vendar enkrat je organizirano delavstvo Chicage spregledalo, oz. njegaj voditelji stare šole.

Chicago Federation of Labor ni več prijatelj Hearsta — in s tem je povedano mnogo. Hearsta ne bodo Unije pripoznavale več za "delavskega prijatelja". Nazadnje so tudi slepci spregledali. Maske, ki jo je nosil Wm. Randolph Hearst, so org. delavci spoznali. Centralni odsek C. F. of L. je izdal parolo v kateri proklinja ru-meno Hearstovo časopisje ki, kakor se sami izražajo, "hoče zavladati na javnim mnenjem in potom svojih urednikov, hlapcev vseh trustov, zvezati org. delavstvu roke in porabiti ga le v svoje politične manevre".

Wm. R. Hearsta se dolži teh čednosti:

Prvič, razruševal je male in šibke unijske organizacije.

Drugič, povdarjal je, da je za močno delavsko unijo, za večjo plačo delavcev in za znižanje delavnega časa.

Tretjič, zlorabil je zaupnost (!) in deloval za hrbotom vseh štrajkarjev in s svojim časopisjem povzročil njih uspeh.

Petič, ko je videl Hearst, da ne more ne kupiti, ne podkupiti, ne kako drugače podjarmiti voditelje in delavske organizatorje, je izdal vsa svoja načela in obljube in pričel rabiti svoje časopisje proti org. delavstvu.

Tako so vendar "mukerji" enkrat jasno spregovorili in uvideli, da ru-meno časopisje mora delavstvo zamenjati edino le z delavskim časopisjem, socijalističnem. —

Štrajk končan.

Patterson, N. J., 5. marca. — Zadnjič smo poročali o štrajku sviloprejecev v tem mestu. Danes se je večina štrajkarjev povrnilo zopet na delo. Štrajkarji so opustili namero, da tovarnarji pripoznajo unijo sviloprejecev in lastniki so ugodili štrajkarjem v povečanje plače in "piecwork" zlostem.

Darrow.

Los Angeles, Cal. 5. marca. — Clarence S. Darrow, odvetnik in zagovornik bratov McNamara pride prihodnjo soboto radi podkupljanja porotnikov pred sodnike. Obdolžitev Darrowa je velikega obsega in zna privedi do velikih senzacij. Darrow se je izjavil, da z mirnostjo gleda prihodnosti naproti, ker je nedolžen.

Štrajk v Savannah.

V Savannah, Ga., gradijo sedaj velik hotel, in pri gradnji so zaposleni delavci organizacije Iron Workers. 1. marca so delavci zaštrajkali, in štrajk je proglasil P. A. Cooley, član glavnega odbora imenovane unije, ki je tudi obtožen znane dinamitne zarote. Delavci zahtevajo višje plače in priznanje unije.

Pred premogarsko stavko.

Springfield, Ill., 3. marca. Vsi premogorji v Zjed. Državam morajo iti na stavko, ako lastniki rudnikov ne ugodijo njih opravičenim zahtevam. To mnenje je splošno ob zaključku tu vršeče se konvencije Illinoiskih premogorjev. To stališče zavzemajo tudi premogorji cele organizacije ameriške, h kateri pripadajo premogorji Illinois. Po zatrdilu predsednika White, se vršijo prihodnja pogajanja med zastopniki rudarjev in premogovnimi baroni prihodnji terek v Chicago, Ill.

Štrajk se bo nadaljeval.

Lawrence, Mass., 7. marca. — Vse kaže, da se bo štrajk tekstilnih delavcev nadaljeval. Družbe so upale, da bodo naredile z 5% zvišanjem zgado med štrajkarji, toda to se jim ni posrečilo. Jasno je pa že toliko, da bodo v par dneh še tisti, ki danes delajo, delo zapustili in stopili v solidaren generalni štrajk z drugimi štrajkarji tekstilničarji.

ATENTAT NA DELAV. VODJO.

Lawrence, Mass., 4. marca. — Trije nepoznani možje so danes zgodaj v jutro poskušali ubiti generalnega organizatorja od Industrial Workers of the World, Jas. P. Thompsona, na njegovem stanovanju, 246 Lowell St. Thompsona je vzbudilo glasno trkanje na vrata svoje spalne sobe. Ko je šel odpirat nepoznanim ljudem, ga je prvi možki vdaril z vso silo v obraz, drugi možki mu je trenotek po prvem udaru zadal silovit sunk s svinčnim klopičem po glavi, kateri ga je onezvestil. V istem trenutku je počil strel in kroglica je šla mimo Thompsonovega desnega lica v steno. Thompson je bil pa pri vsem groznem položaju še toliko pri zavesti, da se je v sami nočni srajci splazil na prosto in klical pomoči. Prej ko je priklical policijo, so trije siloviti napadalec ušli. V hotelu Needham so Thompsona vzeli v roke zdravniki. Pozneje se je dognalo, da je bilo na Thompsona oddanih pet strelcev, katerih pa omamljeni ni slišal. Policija kima z ramami in išče atentatorje v delavskih vrstah . . .

Vsepolno raznovrstnih novic in slutenj prevladuje. Pomisliti moramo, da je Thompson vodnik štrajka tekstilnih delavcev in si je pridobil v tem času nebroj sovražnikov razne vrste . . .

Zahtevajo strogo preiskavo.

Chicago Fed. of Labor je izdala na kongresmana Foster in Wilson, ki sta člana preiskovalne komisije za štrajkarje iz Lawrence, resolucijo, v kateri jih org. pozivlja, da strogo in nepristransko preiskujeta in gledata nato, da se delavcem ne godi krivica. Nadalje se članstvo Unije pritožuje na tem, da je policija v Lawrence prepo-vedala otrokom štrajkarjev izhod v druga mesta. S tem se je le kapitalistom vstreglo, zaključuje resolucija. —

Krvav denar!

V Washingtonu imajo gospodje po zaslugi Bergerja vendar saj nekaj dela. Ko je zbrano ljudstvo iz Lawrence poročalo o brutaliteti vojaštva in policije in bajonitiranju soldateske, ki je umorila Rameya, nekega Sirea in ustrelila dve ženski, druge pa pretrepala po glavah in prsih, se je zgodil sledeč drastičen slučaj:

Na koncu se je vprašal poslanec Berger, kdo plača stroške otroških priči? Wilson iz Pa. je odgovoril, da ne more dati na to odgovora, a predlaga, da se za uboge otroke priredi mala kolekta. — Gompers je prvi vrgel v klub nekega dolarjev. Več mladih deklet iz Lawrence je šlo tako okoli zbranih gospodov in gospa in povsod je bilo videti odziv Wilsonovega predloga.

Ko je poštni mojster mesta Lawrence, Lewis S. Cox dal štrajkarici Jožefi Lis en dolar v klubuk, je Berger zakričal: "Dajte mu njegov denar nazaj, mi nameramo krvavega denarja!" McCartney, ki je stal v bližini, je protestiral odločno proti Bergerjevi opazki.

"Kdo pa ste Vi vendar? vpraša McCartney Bergerja. — "Jaz zastopam prebivalstvo Wisconsin", odgovoril mu je vroe Berger. "in nočem, da štrajkarji jemljejo krvav denar". In Berger je zopet pričel prigovarjati deklicinaj vrne denar, kar je mala tudi storila. Tu je pa McCartney vstal s pestjo nad Bergerjem in mu vse mogoče grozil. Prišlo bi kmalu do dejanskega spopada, če ne bi v sobo vstopil kongresman Wilson in oba razdvojil.

Nazanilo.

S. S. P. Društvo št. 3 S. S. P. Z. v DePue, Ill. je razposlalo na vsa bratska društva S. S. P. Zveze tikete za zbranje zlate ure v vrednosti \$25. a nekatera društva še niso vrnila ne tiketov in ne denarja. Zato prosimo ista, da pošljejo denar ali pa vrnejo tikete najzadnje do 20. aprila t. l.

Jos. Omerza, tajnik.

DOBRO GOSPODARSTVO.

Milwaukee, Wis. — Iz tega mesta gre ameriški socijalizem, pa ne zastonj! Socijalisti tega mesta so zopet prihranili davkoplačevalcem milijon dolarjev pri dviganju železniških prog skozi mesto.

Če bi se socijalisti ravnali po demokratih, bi moralo plačati mesto čez milijon dolarjev za dviganje železniških prog. Socijalistična administracija se je pa temu odločno uprla in župan Emil Seidel je dokazal zakonodajcem da so druga mesta plačala samo 20 — 50% takih stroškov. Državna komisija za javna dela je preštudirala celo stvar in socijalistom ugodila. Mesto bo plačalo mesto milijon, samo kakih \$200,000 pri-spevnih stroškov.

Tudi iz drugih okrajev se piše o dobrem socijalističnem gospodarstvu.

Obravnava proti mesnem trustu.

Obravnava proti klavničarjem v Chicagi se prične prihodnji teden v Chicago, Ill. 50. od vlade povabljenih prič, ne bo zaslišanih — to je uspeh odvetnikov mesnega trusta in v tem se tudi že naprej vidi rezultat obravnave. Obravnava bo vodil sodnik Carpenter. Sodi se, da bo vseh deset obtožencev oproščenih.

Naša nova povest.

Pričakovali smo vsak dan iz stare domovine krasen slovenski roman za list Glas Svobode, toda ne vemo vzroka, zakaj istega nismo še do danes prejeli. En čas bomo probčevali v razvedrilo čitateljem kratke povesti in črtice in če še dotedaj ne prejmejo objubljenega spisa, bo uredništvo G. S. pre-skrbelo prevod impozantnega socijalnega romana "Germinal" iz francozščine od Emilie Zola in če bo le mogoče okrasili nad vse krasen roman s slikami, kar bo toliko večje veljave samemu delu na sebi.

Kaj je pisatelj Emilie Zola, kaj pomen "Germinala" kot delo svetovne slave, o tem spregovorimo v eni prihodnjih izdaj.

Toliko pa vemo že danes, da bo roman "Germinal" vzbudil še tako velikega sanjača in nedelaveca in povzročil nemalo razburjenja posebno v delavskih vrstah.

List s tem romanom postane desetkrat zanimivejši in vrednejši imena delavskega glasila. —

Listnica uredništva.

Vsi zastopniki lista Gl. Sv. in drugi dopisovatelji z upravníštvom so naprošeni, da oprostite za kasen odgovor, ker je somišljenik upravník Gl. Sv. nenadoma bolel in nam je bilo nemogoče zakasnelo delo urediti. — Dopisi, ki niso v današnji izdaji pridejo v prihodnjo. Splošno velja določilo, da dopis ali članek in karsibodi že, pride gotovo v list, tudi če se dopisniku ne naznani v listnici uredništva, da doposlano pride v list. — Dopis, ki je odklonjen, se rokopis istega ne vrača, pač pa naznani v l. uređ. da ni za rabo. Če pa prejmemo kak dopis in je za v list, pa ne pride ravno takoj na vrsto, ne odgovarjamo v l. uređ. temveč naj bo dopisnik zagotovljen, da nekega dne že zagleda njegov produkt belne dne. —

Ker nismo še prejeli korekture za brošuro "Škof proti župniku" od pisatelja P. Svetlin iz Ljubljane, zato smo zakasneli s izdajo brošure in še ne vemo prave cene.

Za Linotype stroj.

John Lenko 70c; J. Tokin \$1.00.

Človek ki ve za skrivnosti svojega bližnjega je njegov krvos. Katoliška spoved je temu slikovita primera, s katero cerkveni politikaši pritisnjajo na nezavedneže. — Prizadeti.

Razprava "škof proti župniku" je vzbudila tudi v stari domovini velikansko zanimanje in učinek je, da si nekteri naši duhovniki kar lase jeze pulijo. — Poročevalce.

Zahodna Boliška Podporna Jednota.

RAVENSDALE, WASHINGTON.

Vstanovljena 25 aprila in inkorporirana 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK JERAS, Box 44, Taylor, Wash.
Podpredsednik: PAVEJ KOŠ, Box 10, Ravensdale, Wash., Box 44.
Tajnik: FRANK TOSTOVRŠNIK, Taylor, Wash., Box 44.
Zapisnikar: IVAN ŠKUFCA, Ravensdale, Wash.
Blagajnik: BLAŽ FELICIAN, Box 8, Enumclaw-Krain, Wash.

NADZORNI ODBOR:

JERNEJ SKRBINC, Issaquah, Wash.
ANTON LUČIČ, Box 499, Cle Elum, Wash.
J. PETKOVŠEK, Box 499, Cle Elum, Wash.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUSTOSLEMŠEK, Box 1, Ravensdale, Wash.
PAUL KOLAR, Box 337, Cle Elum, Wash.
LOUIS KOČIJA, Enumclaw, Crain Wash.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. J. J. Mustard

Seja gl. odbora se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu pri g. Pavel Koss-u, v Ravensdale, Wash. Uradno glasilo je Glas Svobode.

Avstrijski Jugoslovani in morje.

Spisal dr. Karl Slanc.

Protireformacija in turški boji so puščali narodu veliko dobre krvi, najboljše familije so se izselile, dosti boljših mož je padlo v turških bojih, ali meščan je bil prvi, ki je zlezal pod klop v času protireformacije. Njegove ženske so bile trdnjše in so dalje držale k luteranskemu veroizpovedanju. Veliko energije je kazal Slovenec v reformacijskem času in v časih turških bojev. Dasi so bili začetkoma večinoma tuji meščani v naših mestih, do časa reformacije so bili že tako udomačeni in po več generacijah poslovenjeni, da se morajo šteti k narodu kot slov. rojaki. Seveda so po večjem govorili med sabo nemški, pa znali so tudi slovenski kakor tudi grajske familije. Ali v dala se je nemška Avstrija protireformaciji, mali Slovenec se ni mogel premoči dalje zoperstavljati. Pa je škoda, da se ni. Madžari so se in so ostali gospodarji na svoji zemlji. Seveda so bili ti in so še kalvinisti in ti so bolj reformiranci, kakor reformiranci augsburške konfesije, ktere smo bili Slovenci. Kalvinisti so korajžni, trde glave, dobri gospodarji. To kaže tudi Šveca. Da ima verstvo organizatorično moč tudi v gospodarstvu, se vidi v tem, da so reformiranci boljše gospodarji kot katoliki. V sedanjem kapitalističnem gospodarstvu se kaže katolik inferijornejši od reformirancev.

Naše meščanstvo ni imelo pokazati ne v srednjem veku ne v začetku 10. stoletja bogastva, kakega bogastva; kuhalo je z vodo. In bilo je tik zraven važnega morja — imelo je rude, premog v lastni zemlji na razpolago. Ali južni Slovani nimamo razpoloženja za meščanska dela? — Seveda, vsi avstrijski Nemei se ne morejo ponašati s kaj prida kulturnim razvojem; bogati stric v Nemčiji je pri njih vedno igral svojo ulogo. K nam niso pripotovali najboljši talenti-rokodelci; židov nismo imeli dosti med našo maso, ki bi bili šenke med karpi, ki bi med nami upeljali nove načine, dela, kakor so to storili drugod. Malo je najti večjega bogastva in tedaj tudi večje kulture.

Tu se vprašamo, ali je bila rasa meščanov na slov. tleh dobra ali pa ni mogla v protivnih razmerah zavladati? Morebiti ni bilo srečno križanje med Slovenci, Lahi, Nemei. Ali heterogone pasmo to niso bile. Vsaj je kazal kmečki Slovenec, ko je prišel v mesto, v vsaki stroki duševnega dela svoje večje talente in telesno je bil Slovenec vsak čas lep človek. Malo je večjih talentov, ki so izhajali iz meščanstva in dali vedno kako boljše moč. Še danes daje naš kmet vsem strokam duševnega dela najboljše moči; ako bi bogoslovje ne odjemalo toliko dobrih glav, bi se ti kmetijski sinovi pokazali v večjem številu; teologija zadušila večino istih, oziroma enolično življenje v pastirovanju.

Reči se mora, da meščani na Slovenskem niso dobro izpolnjevali svoje dolžnosti. Ako bi jo bili, bi bili danes s Hrvati v Istri in Dalmaciji gospodarji Jadranskega morja in naše meje bi se ne bile skrčile tako, kakor so se. Preiskovalci šolani v novejši šoli,

mi so bili večkrat lačni, kakor si, in oblečeni so nili tako, da ni bilo preveč toplote po zimi. In skoraj samouki so bili; — koliko pa je bilo učiteljev na gimnaziji, ki so vedeli kaj več povedati kakor je bilo v učnih knjigah! — Imamo dobre strokovnjake v opravkih, kateri zahtevajo akademično izobrazbo. In naši družabni, politični, kulturni boji kažejo, da ti možje razne boje dobro izvršujejo. Kakor da bi se bojevali le mladi ljudje, taka energija, taka navdušenost je prevečala doslej tudi starejše in ti omikanci si niso dali upogniti vrata po naših nemških vladah, doslej vsaj še ne, ali le pri redkih posameznikih, kateri je kot uradnike zapeljal hitrejši avanzma. — Nemei na naših grajsčinah so podajali v času protireformaciji malo vidljivega talenta. Vstopali so v politično službo; baje so ustvarjeni le za vladanje. Ali višji uradniki, deželni predsedniki, namestniki so pa le od drugod, le redkokdaj pride Nemei-domačin na taka mesta. Nemške veleposestnike na Kranjskem vodi že dolgo časa v političnih nastopih sin gorenjske majhne kmetije.

Po reformaciji je naš svet tih. — V prvi polovici 19. stoletja dajo naši veleposestniki večji talent v Antonu Auerspergu — (Anastazij Grün kot nemški pesnik). Ta je bil dober državnik in boritelj za upeljavo naše državne konstitucije. Ta je bil dober rojak, dasi Nemei. Kdor bere njegovo lepo pesem: "An Veldes", ta vidi, da je v možu živelo nekaj tega, kar se pravi domovinska ljubezen kot člena slovenskega naroda. "Mein Heimatland, mein Volk wach auf". Ta največji izmed Nemecev našega veleposestva je čutil, da spada k narodu, v katerem so živeli tisoč in več let njegovi pradedi. Kar je pravega talenta v bodisi kakih političnih stranki, bode ravno tako čustvoval. Ta Auersperg je pa skoraj edini večji nemški talent iz slovenskega kraja; kar je drugih Nemecev, živi v veri, da je čista nemška rasa in da se mora zaradi nje ves slov. svet ponemčiti.

In s tem Nemštvom smo imeli boje in jih še imamo. Avstrijske vlade, sestavljene največ iz Nemecev, so ravno tako mislile in so smatrale probujenje Slovencev k narodni samozavesti kot neko drznost, katero so hotele kar v zemljo steptati. Ni šlo! Hude boje so imeli naši zdaj že starejši možje. Ti boji so bili v nekem oziru dobri, ker so bistrili duševne moči slovenskih bojnikov, v drugem pa velika ovira razvijanju naroda do večje materijalne in duševne omike. Tujčenje kakega naroda je vedno ovira napredovanja. In tako zavoro najde razvoj časovne omike med Slovenci v našem kat. duhovništvu. — Vprašanje je, koliko je kat. duhovnik koristil narodu v svoji instinktivni obrambi proti potujčenju in prejšnjih časih? — Oglejski patrijarhi (Nemei in Lahi, le eden je bil Slovan) — so bili hlapeci nemških cesarjev in naši škofje so tudi bili po večjem Nemei in Lahi; naši drugi duhovniki so sicer govorili ljudstvu v slov. jeziku, ker v drugem jih ne bi razumelo, ali uradovali so nemški in šele francoska revolucija in Napoleonovi vojaki so vzbudili nekaj zanimanja v kakem gradu in farovžu za to, da živi še slovenski narod. Do 19. stoletja je po tujčenju odpadlo dosti Slovencev, — kat. duhovnik je bil vedno vodilni, odločilni stan, razven v letih reformacije; v teh ni veljal pri vladah nič in nič v ljudstvu. Veliko Slovencev je v srednjem veku narodno umrlo. Bodoči zgodovinarji Jugoslovani bodo nemara razkrili vzroke, iz katerih se je moglo toliko slov. zemlje in naroda zgubiti. Veliko ljudi ni bilo v srednjem veku, ali ako se po velikosti zgubljene sveta računa, je bilo dosti Slovencev potujčenih v severu in jugu naših dežel. Meščan je bil po večjem Nemei, graščak in kat. duhovnik sta imela kaj govoriti. Ali tedaj, kakor sedaj hijerarhija kat. cerkve ni poznala narodnosti in tedaj so urejale nemške vojaško organizirane čete slov. kmete.

Dalje prihodnjič.

Vsak slovenski delavec mora štati svoje glasilo t.j. "Glas Svobode!"

VERSKI POUK IN ZLOČINI.

Kako popolnoma napačna je trditev, da je pravost odvisna samo od vere in da brez vere sploh ni možna morala, je zopet pokazala primera avstrijske zločinske statistike z japonsko. Omeniti moramo, da je na Japonskem vera zasebna stvar, zategadelj tam tudi nimajo ministrstva za bogovčastje; prav tako ni uveden v japonskih šolah nikakšen konfesijski verski pouk. Priče pred sodiščem ne prisegajo, prav tako tudi vojaki ne prisegajo svoje zvestobe; in vendar je na Japonskem mnogo manj slučajev krivega pričevanja kakor v Avstriji in da se znajo japonski vojaki brez prisega vse drugače boriti kakor vojaki s prisego, se je jasno pokazalo v zadnji rusko-japonski vojni.

Zdaj pa pogledjmo še naslednjo statistiko! Po podatkih c. kr. centralnega urada je bilo v Avstriji leta 1901. pri prebivalstvu, ki šteje okolo 26.000.000 ljudi, 36.305 zločinov in 616.099 pregreškov in prestopkov. To da 13.9 odstotkov zločinov in 23.69 odstotkov pregreškov in prestopkov. Bistveno drugače pa je na Japonskem. Japonski cesarski statistični urad je izdal leta 1904, v Tokiju izdaveno statistiko za leto 1901, iz katere posnamemo, da je bilo leta 1901 na Japonskem pri okolo 45.400.000 prebivalcih 3323 zločinov in 140.128 pregreškov in prestopkov ali 0.073 odstotkov zločinov in 3.048 odstotkov pregreškov.

V Avstriji je torej bilo leta 1901 med 1000 prebivalci 14 zločinov, na Japonskem pa je bilo v istem času 7 zločinov, torej za polovico manj, šele med 100.000 prebivalci. Lahko se je pregrešilo proti postavi v Avstriji med 1000 prebivalci 24 oseb, na Japonskem samo 3. Potemtakem je v Avstriji razmeroma dvajsetkrat toliko zločinov in skoro osemkrat toliko pregreškov kakor na Japonskem.

Ako vpoštevamo, da prestopkov postave ne sodijo povsod z enakim merilom za zločine in pregreške — japonske postave so posnete po nemških, — vendar pokaže skupno število postavnih prestopkov malo časten rezultat za Avstrijo; Avstrija ima 652.404 postavne prestopke, Japonska 143.451. V Avstriji pride torej na 1000 prebivalcev 25 postavnih prestopkov, na Japonskem 3. In pri tem so šole na Japonskem brezverske, v Avstriji pa se razlaga v njih konfesionalni verski pouk. Pač pa je uveden v japonskih šolah moralni pouk.

Ozdravljen!

DR. W. M. LAWHON

bo zastoj preiskoval s X-Ray strojem.

Dr. Lawhon je prinesel iz Evrope v Chicago vse najboljše iznajdbe na zdravniškem polju. Zdravil je ljudi po najboljših klinikah Italije, Francije, Nemčije, Poljske, Norveške in Švedske in bo na priprošnje svojih tovarišev ostal kot desna roka v vsem zdravilstvu v Atomo Radio Institute v Chicagu in preiskoval ljudi s X-Ray žarkovi; zdravil pa ne bo samo svojih prijateljev in znancev, temveč je ponudil svojo pomoč tudi ubogim ženam, možem in otrokom, vseh stanov in narodov.

Ta zdravnik zdravi vse bolezni, posebno kronične in nalezljive bolezni in je pri svojem zdravljenju zaslovel radi svoje metode zdravljenja in dobrosrčnosti do vseh bolnikov sploh.

Njegova večletna skušnja in znanje o potrebah človeškega sistema mu pomagata, da vpešno zdravi tudi take slučaje, pri katerih so drugi zdravniki zgubili vse upanje.

Dr. Lawhon vam žarkove preiskave ne računa nič — je popolnoma zastoj. Pridite k njemu in pustite se preiskati od njega in v par trenutkih vam pove natanko kaj je vzrok vaši bolezni in kako je za ozdraviti.

Možje in otroci, fantje in žene, bogati in revni, vsi brez izjeme bodo ozdravljeni skrbno in v svoje zadovoljstvo.

ATOMO RADIO INSTITUTE
81 West Randolph St.,

Chicago, Ill.

(Nasproti Olympic gledališča, drugo nadstropje.) (6)

Od strele zadeti.

Ako te zasači nevihta na polju, si v nevarnosti, da te zadene strela. Tudi v hiši je sicer nevarnost, pa ne toliko, zlasti če je na hiši strelovod.

Na polju ne hodi "vedrit" pod drevo, ker v drevesa kaj rado trešči, pomaga ti pa drevo itak nič, ker postaneš pri hudem naliču moker, če si tudi pod drevesom. Položi tudi vse večje kovinaste reči, na pr. nož, ključ, srp, sekuro, od sebe, ker vse te reči strela naše vlečejo. V hiši ne stoj blizu železne peči ali blizu okna, katero je obrnjeno proti nevihti, ker mokro zidovje strela bolj naše vleče, kakor suho. Sicer pa strela ne ubije vsakega, kogar zadene. Zatorej poskušaj človeka, od strele zadetega, oživiti. Odpni

mu obleko, glavo lepo podloži, polij jo z mrzlo vodo, potem pa napravi umetno dihanje in ne odnehaj prehitro, ker je umetno dihanje marsikoga še le po dolgem naporu rešilo smrti. Vse drugo prepusti zdravniku.

HOEMAKERJEVA Perot inarstvo

knjiga o
in almanak za leto 1912 s slikami ima 224 strani. Vam pove vse o kokošarstvu, boleznih in zdravljenju kakor tudi inkubatorjih in kurnikih. Celo enoklopida za samo 15c. Pišite: C. C. SHOEMAKER, Box 1082 Freeport, Illinois.

ROJAKOM, ki stanujejo in potujejo skozi Denver, Colo., piporočam svojo dobro urejeno

GOSTILNO.

Oddajam sobe na dan ali na teden
Dobra postrežba!
Se priporoča
JOHN DEBEVC
1719 BLAKE ST. DENVER, COLO.

It doesn't pay to neglect your Health

Če pridete domov bolni, če imate glavobol, bolečine v prsih, grlu in potem obolite za nekaj tednov?

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER

poznamo staro domače zdravilo vas reši bolečin, ako ga takoj rabite.

Imejte vedno steklenico doma. Vsi predpisi so natisnjeni na omotu. 25c. in 50c. steklenice.

Čuvajte se ponaredb in pazite na sidro in naše ime.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York, N.Y.
Dr. Richterjevo Congo Pilule olajšajo. (25c. ali 50c.)

MARTIN POTOKAR

pri katerem se dobe:

garantirana domača nova Michigan in New York vina.

Belo, galon po \$1.25 Sod do 50 galonov belo po 60c
Rdeče, " " 1.00 Sod " 50 " " rdeče " 50c

MARTIN POTOKAR
1625 So. Center Ave.
Chicago, Ill.

ZAJSTAREJI ZDRAVNIK V CHICAGO DR. WELLS & CO.

Imejte kakoršnokoli bolezen; pridite k staremu Dr. Wells, ki je ozdravil stotine Slovanov. Veliko rojakov je že iskalo njegove pomoči, kadar jim drugi zdravniki niso pomagali. Pridite k Dr. Wells, ki bo z Vami govoril v slovensčini. On Vas bo pošteno zdravil, vi plačate samo za vspešno ozdravljenje. Če trpite na zabasanih, vodenici, oteklini, zastupljenju krvi, garjah, ranah, kožnih boleznih, mehuru ali obistih, fistuli, moški oslabelosti, na novih ali kroničnih boleznih, — Vas ozdravimo s pomočjo naše metode, odobrene od najvišjih zdravniških oblasti v Evropi in Ameriki. Obiščite nas. — Damo nasvet in tudi preiščeno Zastoj.

Dr. WELLS & CO. 424 So. State St., nasproti Siegel Cooper & Co
Uradne ure od 9 jutro do 8 večer. Ob nedeljah od 10 do 2 pop.

Pilsen Auditorium
Restavracija in Bufé

JOS. FALTA, lastnik.

1657-61 Blue Island Ave., Chicago.

Največje dvorane na zapadni strani Chicage.

Importiran Pilsner, Anheuser-Bush, Michelob in ...
čepu. Importirana vina in cigare.

TELEFON CANAL 4250.

NAZNANILO!

Slovenecem in Hrvatom naznanjam razprodajo svojega domačega vina. Cena belemu vinu 45c gal. Cena črnemu vinu 35c gal. z posodo vred. Manjših naročil od 28 galonov ne sprejemem. Polovico denarja se pošle v naprej, ostane po sprejemu vina. Za naročila se priporoča

FRANK STEFANICH,
lastnik G. State Winery,
R. R. No. 7 Box 124
Fresno, Cal.

S.S.P. Zveza

Ustanovljena leta 1908. Inkorporirana leta 1909.
Glavni urad na: 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
ANTON FISHER, podpredsednik; Globe, Arizona, Box 503.
JOSEPH BENKO, tajnik; 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.
WILLIAM RUS, zapisnikar; 11224 Fulton Ave., Chicago, Ill.
JOHN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

FERDINAND GLOJEK, (pred.); 453-53rd Ave., Milwaukee, Wis.
ANTON DULLER, 238 — 136th St., Chicago, Ill.
MARTIN V. KONDA, 1615 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

AUGUST KUŽNIK, 8323 Connecticut Ave., S. E. Cleveland, Ohio.
JOE SVANŠEK 1517 So. 43rd Ave., Chicago, Ill.
JOSIP CVETKOVIČ, Box 94 Hammond, Ind.

POMOŽNI ODBOR:

JOSIP IVANŠEK, 1517 So. 43rd Ave., Chicago, Ill.
VICTOR S. SKUBIC, 2727 So. 42nd Court, Chicago, Ill.
JAKOB TISOL, 11355 Fulton Ave., Chicago, Ill.
JOHN LEVSTIK, 11224 Fulton Avenue, Chicago, Ill.
MOHOR MLADIČ, 2603 Lawndale ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. ALOIS M. ZAHORIK, 1846 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Benko, 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill. Denarne (odpošiljatve) pa na John Kalan, 341 — 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "Glas Svobode". Seja vsako zadnje sredo v mesecu.

Sprejeto novo društvo:

Društvo št. 92 v Cle Elum, Wash.: Jakob Petkovšek, cert. št. 3118; Louis Oman, 3119; Fridrih Kaden, 3120; Ivan Frangesh, 3121
John Zupan, 3122; George Danetič, 3123; Peter Goian, 3124; Paul Kolar, 3125.

Novoprstopili člani in članice:

K dr. št. 1: Frank Vidmar, 3051; John Ves, 3052. — K dr. št. 3: Mary Kuhar, 3053; Mary Omersa, 3054. — K dr. št. 4: Joe Felician, 3055. — K dr. št. 6: Alojz Pikel, 3056; George Soter, 3057. — K dr. št. 9: Anton Zalar, 3058. — K dr. št. 11: Peter Brečko, 3059. — K dr. št. 13: Avgust Grill, 3060. — K dr. št. 15: Josip Blatnik, 3061. — K dr. št. 16: Frank Sturm, 3062. — K dr. št. 20: Blaž Dolinar, 3063; Johan Cerovšek, 3064; Frank Podobnik, 3065; Frank Gornik, 3066; Anton Vidmar, 3067; Josipina Koprivec, 3068. — K dr. št. 24: Anton Stiglitz, 3069. — K dr. št. 26: Ivan Kramar, 3070; Ivan Stark, 3071. — K dr. št. 27: Ivan Kastele, 3072; John Ivančič, 3073. — K dr. št. 29: Josip Blaž, 3074; Tomaž Zole, 3075. — K dr. št. 31: Štefan Priselac, 3076; Mile Vlanjnič, 3077; Pavel Rafčevič, 3078; Mike Bojkovič, 3079. — K dr. št. 37: Anton Kovačič, 3080; Ernest Humer, 3081. — K dr. št. 38: Matija Močnik, 3082. — K dr. št. 45: Andrej Perić, 3083. — K dr. št. 46: Anton Judnich, 3084. — K dr. št. 50: Mary Fludernik, 3085; Mary Plešek, 3086; Jožefa Verdev, 3087. — K dr. št. 54: Alojz Avmen, 3088. — K dr. št. 57: John Ribič, 3089. — K dr. št. 60: Josip Steicher, 3090. — K dr. št. 61: Josip Hiti, 3091. — K dr. št. 63: Alojz Koejan, 3092; Alojz Šemrov, 3093; Leopold Pregelj, 3094. — K dr. št. 69: Janez Hribar, 3095; Štefan Jagustovih, 3096. — K dr. št. 70: Frank Kavčič, 3097. — K dr. št. 71: John Vidie, 3098; John Nastran, 3099. — K dr. št. 76: John Šukle, 3100; Josip Vertin, 3101; Anton Bajt, 3102; Josip Kogolšek, 3103. — K dr. št. 77: Frank Drev, 3104. — K dr. št. 79: Anton Cof, 3105. — K dr. št. 80: John Kozel, 3106; John Boltes, 3107; Frank Mlačnik, 3108; Ludvik Jesenšek, 3109. — K dr. št. 81: Josip Boje, 3110. — K dr. št. 83: Leopold Ernožnik, 3111; Gregor Janaček, 3112; Peter Tomac, 3113. — K dr. št. 87: Anton Malovič, 3114; John Blatnik, 3115. — K dr. št. 89: Karol Seker, 3116; Andrej Zeman, 3117.

Prestopili člani in članice:

Od dr. št. 2: U. Eržen, 1223, k dr. št. 86. — Od dr. št. 4: A. Golob, 108 k dr. št. 12; F. Štiglic, 1089, k dr. št. 24; Roza Štiglic, 2263 k dr. št. 50. — Od dr. št. 9: A. Jančar, 214 k dr. št. 21. — Od dr. št. 12: A. Tratnik, 1899 k dr. št. 16. — Od dr. št. 14: I. Leskovec, 348 k dr. št. 90. — Od dr. št. 27: Fr. Lisjak, 1338 k dr. št. 89. — Od dr. št. 32: F. Zagožen, 523 k dr. št. 24. — Od dr. št. 34: J. Božič, 2363 k dr. št. 46. — Od dr. št. 37: A. Napotnik, 834 k dr. št. 71; J. Metelko, 2369 k dr. št. 5; N. Schuttenkopf, 836 k dr. št. 86. — Od dr. št. 55: J. Vidmar, 740 k dr. št. 7. — Od dr. št. 69: M. Golob, 1758 k dr. št. 61. — Od dr. št. 78: J. Kolesa, 2302 k dr. št. 11.

Potujoči člani in članice:

Od dr. št. 2: J. Martinčič, 843; F. Pregelj, 75. — Od dr. št. 4: A. Slapnik, 95. — Od dr. št. 5: K. Spent, 122; J. Piškar, 125; J. Rink, 195; E. Gorše, 2086; A. Obed, 1140; J. Hvala, 1141; J. Čopi, 370. — Od dr. št. 6: A. Vidmar, 303; J. Supan, 2338. — Od dr. št. 7: L. Povše, 398; S. Galičič, 1229. — Od dr. št. 8: A. Zupan, 2632; A. Šubice, 1676. — Od dr. št. 9: F. Česnik, 310; J. Pajzdar, 2420; M. Mesojedec, 213; F. Drobnič, 230; L. Jenko, 897. — Od dr. št. 12: J. Mohor, 2092; J. Kolar, 1234. — Od dr. št. 13: A. Koegl, 2317; J. Zupančič, 1156; M. Patek, 329. — Od dr. št. 14: A. Potokar, 1323; J. Homec, 340. — Od dr. št. 16: J. Fürgaš, 441; V. Podobnik, 568. — Od dr. št. 17: M. Pirnat, 1325. — Od dr. št. 20: J. Kvas, 1423; V. Kandomi, 506; J. Meden, 795; A. Zrinšek, 944. — Od dr. št. 21: A. Kitz, 511. — Od dr. št. 22: M. Ravnik, 553; A. Bratož, 2486; G. Radakovič, 2432. — Od dr. št. 24: I. Brenčič, 1021. — Od dr. št. 25: M. Jurjevčič, 2725. — Od dr. št. 28: I. Car, 1619. — Od dr. št. 30: M. Šlebir, 286. — Od dr. št. 30: I. Murgel, 685; N. Heirandt, 1435. — Od dr. št. 34: J. Paulich, 2275; M. Potočnik, 1999. — Od dr. št. 35: M. Košmerl, 807. — Od dr. št. 36: J. Remic, 2289. — Od dr. št. 38: J. Lovša, 859; L. Zorko, 2244; M. Fabijan, 868; J. Jerman, 1932. — Od dr. št. 43: J. Razpotnik, 290. — Od dr. št. 44: G. Humljan, 1034. — Od dr. št. 45: J. Miklavčič, 2372; F. Stipančič, 2285. — Od dr. št. 48: J. Ljubi, 2449. — Od dr. št. 50: Lina Bastl, 1217. — Od dr. št. 55: J. Žemva, 1856. — Od dr. št. 56: G. Novak, 1520. — Od dr. št. 60: J. Vidar, 2118; F. Grlica, 2979; J. Steicher, 3090. — Od dr. št. 62: J. Zallar, 1533. — Od dr. št. 66: K. Knaus, 1226. — Od dr. št. 77: A. Cizej, 2220; L. Preložnik, 2224. — Od dr. št. 82: P. Cempre, 2695. — Od dr. št. 83: V. Blaževič, 2773. — Od dr. št. 88: S. Rozina, 530.

Suspendirani člani in članice:

Od dr. št. 4: J. Jeraj, 1403. — Od dr. št. 8: Št. Bogovič, 1230. — Od dr. št. 10: J. Sinkuš, 1476. — Od dr. št. 12: St. Gross, 1318; J. Bastl, 1901; F. Kobler, 1092; J. Škrjanc, 2090. — Od dr. št. 13: L. Žagar, 1499. — Od dr. št. 14: F. Tršinar, 353. — Od dr. št. 16: A. Rozetka, 1818; J. Knčič, 447; J. Treboljšak, 1690. — Od dr. št. 19: J. Florijančič, 494. — Od dr. št. 20: Št. Perše, 1913; I. Longar, 651;

A. Pezdir, 2712. — Od dr. št. 22: A. Dugar, 1245; V. Firoli, 1427; N. Narančič, 489. — Od dr. št. 24: J. Praznik, 1428. — Od dr. št. 27: F. Miheve, 953; F. Jakomin, 761. — Od dr. št. 29: J. Jarabek, 1171; Julija Jarabek, 1254. — Od dr. št. 30: I. Dremšek, 930. — Od dr. št. 31: I. Kralj, 718; J. Guzminkov, 1602; A. Draškovič, 1501; Anka Prtljaga, 1710; Mary Boštjančič, 1830; Št. Priselac, 2967; L. Gaeki, 2156; S. Prtljaga, 2153; J. Koprijanik, 2440; N. Kasunič, 2865; Fl. Galetič, 2251. — Od dr. št. 35: M. Madeč, 2367. — Od dr. št. 36: J. Jeretič, 2368. — Od dr. št. 37: A. Cerar, 840; A. Jakoš, 2442. — Od dr. št. 43: J. Lipovec, 1002. — Od dr. št. 44: K. Kolar, 1270. — Od dr. št. 48: M. Očko, 1120; J. Klinkan, 2329. — Od dr. št. 50: Liza Onitech, 2456. — Od dr. št. 53: F. Kozelj, 1959. — Od dr. št. 81: A. Pogorele, 2619; J. Kobé, 1610. — Od dr. št. 84: A. Frank, 2194. —

Odstopili člani in članice:

Od dr. št. 49: Elizabeta Keržič, 1203; Jera Žumer, 1204. — Od dr. št. 71: J. Nastran, 1981. —

Črtani člani:

Od dr. št. 1: F. Zupan, 2522. — Od dr. št. 5: F. Obid, 918. — Od dr. št. 8: J. Müller, 525. — Od dr. št. 9: F. Novak, 667. — Od dr. št. 10: K. Telban, 245. — Od dr. št. 12: P. Slaburnik, 1894. — Od dr. št. 19: T. Tomazič, 1164. — Od dr. št. 21: L. Tehovnik, 2644. — Od dr. št. 22: J. Vogrič, 1491. — Od dr. št. 31: N. Kušič, 2154; J. Belačič, 1500. — Od dr. št. 42: M. Ferko, 982. — Od dr. št. 49: J. Zupančič, 1950. — Od dr. št. 63: F. Kunc, 2679. — Od dr. št. 67: F. Črnkovič, 1875. — Od dr. št. 68: J. Paulin, 2766. — Od dr. št. 69: J. Pucelj, 1773; P. Klikovich, 1775; J. Žlindra, 2509; A. Anžlovcar, 1776. — Od dr. št. 73: M. Lukacs, 2039. — Od dr. št. 81: J. Benčina, 2602.

Umrli člani:

Od dr. št. 11: Max Pleterski, 1893, 21. januarja 1912.
Od dr. št. 53: Valentin Potisek, 1293, 6. februarja 1912.
Od dr. št. 62: Josip Lokar, 1865, 4. februarja 1912.
Od dr. št. 69: Frane Grum, 1766, 2. februarja 1912.
JOS. BENKO, glavni tajnik.

PTICE UJEDE.

Izvirno poročilo iz Clevelanda, O.

Dr. Ivan Tavčar je ob polaganju temeljnega kamna za spomenik Primož Trubarju izrekel v slavnostnem govoru, katerega so se vdeležili takrat v Ljubljani zbrujajoči slovanski časnikarji tele kristalne besede: "Spomenik našemu slavemu možu ne bo stal na prostoru, kjer bi potnike vidno opozarjal na našega slavnega učnika, ampak bo stal v tistišju pod košatim vejevjem in ga bo videl le tisti, ki ga bo hotel videti." Te proroške besede so se tisočkrat že spolnile in se še vedno spolnjujejo. Tudi pri nas, daleč stran od domovine se nad nami uresničuje Dr. Tavčarjev izrek. Le če bi smel pripomniti, ne da bi si nakopal prehodu nejevoljo "neodvisnikov", bi se izrazil, da pri nas je v tem oziru še nekoliko slabše. Res je, da se je Trubarjeva slavnost javno in importantno vršila in kakor poročila Ahasver, ognjevitvo učinkovala na številno množico izrazitih svobodomiselnih načelom. To vé vsak udeleženeec slavnosti, seveda zunanjemu svetu in neudeženim Clevelandčanom se pa mora stvar zato zakriti, ker zahteva princip "neodvisnikov", da se niti to ne sme videti kar se na vidnem pozorišču godi. Ker se je toraj prapor P. T. visoko in vidno dvignil, ga je treba v onem smislu prikriti, kjer je bil najbolj veličasten, to zahteva neodvisnost zlorabljenе odvisnosti.

Ampak svet se drugače neodvisno suče in žal bi nam le bilo, če bi tega ne vedeli naši rojaki po drugih naselbinah in bi imeli o nas, svobodomiselnih cleveland. Slovenceh napačno mnenje in to po zaslugi clevelandске neodvisne "Amerike". Besede mičejo, zglede pa vlečejo, to že davno vemo in zato hočemo našim svobodomiselnim kolegom jasno tuintja poročiti kako se giblje splošno svobodomiselnstvo v našem slov. delu.

Svobodomiselnna propaganda ima pač večje korenine v narodu kot je gotovi ljudje hočejo v pisanji besedi predstavljati. Ni le samo P. T. slučaj, da ga potvarja "Amerika" iz svobodomiselnne narodne manifestacije ustvarja slovensko in vedno slovensko slavje. — Vraga, saj to vemo, da ni bilo madžarsko slavje, turško tudi ne in s to "slov. slavnostjo" hoče izraziti svobodomiselnni značaj in ga obenem ugonobiti, kar vidno utajiti. Naj bo namen pri tem utajevanju kakoršen hoče, to nas ne spravi iz tira, toliko je pa gotovo, da bi neodvisni urednik "Clev. Amerike" poljubil preje osla pod repom kot bi zapisal le eno resnično o poštenu svobodomiselnni propagandi! On že v zakaj ne, drugim bomo pa že mi povedali.

Pa pustimo neokusno oslologijo, ki nespada na ta prostor in se povrnimo nazaj k boju za svobodomiselnna načela, ki naše čitatelje vse bolj zanima kot vse prazno številjenje neduhovitih fabrikatorjev na vsej črti. Isti list ki piše, da je 2 x 2 13 (seveda iz principa), je že imel podobno praktičiranje v praksi. da je 2 x 2 tudi 500 tudi 600 in še več dolarjev!!

In še take prakse so prišle, da je bilo iz število svitlih dolarjev tako množenje, da je nastala iz njih cela kopa lepo popisanih rezitov, a čisto nič veljavnih! Pa kdo se bo vedno s takim številkami ukvarjal, ki se pač pišejo kakor pero teče, svet se pa suče po svoje. Torej isti list hoče na neviden način brez "gnade božje" vse utajiti, karkoli diši po duhu sedanjeje časa. Dr. Tavčar je imel v mislih le one ljudi, ki ne pripoznajo zasluge možem, tu prinas se hoče pa še onim ki zasluge vidijo oči zavezati, da bi jih nevideli! — Ta list piše, da bi člani Slov. N. P. Jednote lahko šli v Joliet in bi tam milostno dokazovali, da smo ravno tako dobri in pošteni in miroljubni in značajni in bratroljubni (in kaj še: kaj pa narodni, neodvisni, svobodomiselnni, zavedni) kakor člani drugih jednot. Pomjegovem stremimo vsi za enim ciljem (aha, ta je pa bosa in neokusna) in čemu bi se prepirali. Komaj se izpuhti za brezbarvena značilnost, že v isti sapi banditsko sumiči glavni odbor, da ima sumljive namene, proti katerim se je odločeno bojevati. Cela neduhovita otrobarija hoče pokazati sedanji odbor ljudem kot same cigane, ki silijo le za špehom in masno pečenko in objednem pokazati mogočen vpliv suhoparne cajtenšee. Či pa bomo pokazali našim cenj. čitatelem, da nam ni treba milostno molelovati v Jolietu za pripoznanje naše značajnosti, ker isto smo mi že imeli, ko so "neodvisni" še platno prodajali. Da pa mi ne gremo za enim ciljem, ki bi bil v sorodu z "neodvisnim ciljem" dvomljive vrednosti, naj jasno pove boj tukajšnjega društva S. N. P. J. in čitatelji sami naj potem prevdario, če zamoremo biti tako neskončno brezbarvni kot bi nas rada videla "Clev. Amerika".

Društvu S. N. P. J. v Clevelandu, (ki šteje čez 350 članov) je tukajšnji fajmošter zabranil iti z zastavo v cerkev z umrlim članom in po preteku par mesecev je v isti cerkvi zahteval duhovnik priče za umrlega brata istega društva, ki bi potrdile, da je bil umrl član dober kristjan, da je zahajal v cerkev in spovedi, drugače sploh ne pusti prenesti telesne ostanke ranjkega h blagoslovu v cerkev. Premislite ljudje, kaj že zahtevajo naši fajmoštri, da proti plačilu vrše svojo službo. Priče zahtevajo, ki naj potrdijo, kako mi v svobodnem življenju živimo!! Priče naj peljemo s seboj, kadar gremo v cerkev itd. Ali ni to najkrovočnejše teptanje svobode z takimi gostastimi zahtevami? Ali se to ne pravi tepsti Pravičev obraz in zasramovati bratroljubje in značajnost? Ali naj še povemo, da je bil dotični član objednem tudi član J. S. Kat. Jednote! In pri takih insultnih arogantnih napihnjencev naj ostanemo mirni in z ured. "Clev. Amer." na čelu zapojemo: Vsi samo za en cilj (za denarno podporo)!! Ali ni naša sveta dolžnost delati tudi za probujo odločne volje proti kruti zlorabi nevredne ponižnosti? Ali ni naš cilj tako visok, v istem višku kot gmotna pomoč, tudi duševno obzorje svobodne lastni največjega bogastva vesoljstva? In

om, številni člani, insultirani od imejteltjev Teme branijo častno svobodno delovanje, ki nam je po stvarstvu zajamčeno od stvarstva samega.

Kdor se hoče prepričati, ta naj se vdeležijo pogrebnega spreveda tega društva in videl bo kako odločno se vstavi njihova zastava pred durmi nasprotnice svobode in napredka, in kako impozantno obstopajo zastavo — simbol svobode, — vsi do zadnjega člana in čakajo mirno, da se opravi zasuznjeno cerkveno delo in nalože krsto zopet na voz, pred katerim se pomika bratska zastava, da spremi ranjkega do hladne grude, kjer se zadnjikrat v žalosti poslovijo od mrtvega člana. In vendar hočejo cerkveni krogi nasilno pritiskati na celo organizacijo, da se v sramotni ponižnosti suženstva klanja rabljenj svobode. Seveda to se ne zgodi, ker takemu ukrepu nasprotuje zdrav človeški razum, zavednost in moč svobodomiselnosti. In proti takim atentatom je edino sredstvo, da širimo zavednost — svobodo — ne pa o nvo vodeno miroljubnost, ki jo priporoča "Cl. Amerika" samo zato, da bi se sama zamogla okoristiti v kalni vodi! Zato hoče vodo kaliti. Pa kaže vse na to, da se organizacije ne bodo dale zasuznjiti v korist, koristi išočih nemoralnežev, ki jim je evenk nad vse drugo!

"Amerika" se zaganja v sedanji odbor, ker pričakuje par drobne raz mize S. N. P. J. Ampak skrajno žaljivo je, da ta list hoče s kanonom streljati na gl. odbor (Jože, bog te obvari, pri "Ameriki" imajo nabasane kanone!) in nima niti ene grajalne besede za ene demagoge, ki društvo iste Jednote javno sramote in "človekoljubno" pripravljajo bojko vsem društvam S. N. P. J. Ponikvar je kar na leci zabičeval ljudem naj se ne vdeležijo Primož Trubarjeve slavnosti — manifestacije svobodne misli. Pa kaj je tem "neodvisnim" parasitom za poštenje, za moralo?! Morala je pri njih zvončiči, cink, prepričanje cink, cink, svoboda cink, cink, cink; značajnost cink, cink, cink; bratroljubje, resnica, poštenost, neodvisnost — vse se ozvilja v brezkončno daljšavo s srebrnim glasom večno peto pesmijo: cink, cink, cink. — — — — —

BREZ NASLOVA.

Če se amerškemu ljudstvu odzame svoboda, storilo se bo to skoz katoliško duhovščino. — La Fayette.

Prišel bo čas, ko bomo vzeli to deželo in na razvalinah protestantizma pozidali svoje zavode. — Rev. Hecker.

Največje zahrbtnosti, napram inteligenci, svobodni, prosperiteti in človekoljubju so se dogajale od Romanizma. — W. E. Gladstone.

Vlada Združenih držav bo morala vojevati dve veliki bitki. Prvič, da oprosti sužnje in drugič, da iztira katoličanstvo. — Henry Clay.

List Glas Svobode bi moral biti v vsaki slovenski hiši; vsak rojak, ki ljubi svobodo in pravico, bi moral biti naročen nanj. — Star naročnik.

Mi sovražimo protestantizem; studij se nam iz dna srea in iz globočine naše duše. — Catholic Visitor.

Naprava ljudskih šol so prevara za narod in morajo propasti. Ni več daleč dan, ko bojo prenehale popolnoma. — F. S. McCarthy, jezuit.

Volitve na Nemškem so grozno poparile privilegirane mogotee. — Kaj pa pri nas v Ameriki? tukaj delavec raje proda svoj glas grafterjem. Kaki ljudje so to! —

Pravijo, da je bog vstvaril nebo in zemljo in vsa morja; kapitalisti so pa na zemlji vstanovili pekel, v katerem živimo. — Delavec.

"Dolar Diplomacija", je naslov članku v enem mesečniku, ki razpravlja o Uncle Samovi operaciji na Kitajskem, Južni Ameriki in drugod. V omenjenem članku pravi pišec, da je tajnik Zdr. držav v pravem pomenu besede, kakor v popolnem obsegu J. P. Mor-

gan, ker on zapoveduje, kadar in s kom se ima vojna pričeti, kedaj se naj mir sklene in pod kakimi pogoji. — Everybody's Magazine.

Nad en tisoč mož je v Lee County, Va. pod obtožbo radi prodaje svojih glasov ob času zadnjih volitev. Imenitno kaj! So pač reveži. Podkupovalcev, ki imajo denar pa postava ne vidi. Pozor torej rojaki! — Priča.

Ni še dolgo, odkar sem naročnik vašega lista pa smelo trdim, da je najboljši list izmed vseh, kar sem jih še čital. Malo je mož med nami, ki bi se upali tiskati list kakoršen je ravno Glas Svobode ter odkrivati delaven proleteru gnjilobo za svilenimi kulisami. Vprašam le, kaj vse bi še naši gospodje duhovniki počeli, ko bi Tebe ne bilo. — Novi naročnik.

"The St. Paul Pioneer Press," dnevnik v istem mestu, pripisuje v nekem uvodnem članku zasluge ondotnega mesta nadškofu Irelandu. Istega zaključuje: "It is in part through the world fame of Archbishop Ireland that St. Paul has world fame. Surely the Pope made a mistake in not giving John a red hat at the recent Consistory. Poor John!

Rojak iz Bisbee, Ariz. nam piše: "Dobro se še spominjam, ko ste leta 1907 v Glas Svobode svarili nas rojake pred bližajočo se finančno krizo. Ali nam zamorete povedati, kedaj nas bo zopet obiskala kaka panika?"

NIKDAR! Vi pač nerazumete tega, da-li? To je tako: Kriza iz leta 1907 je še sedaj med nami; v vsej svoji republikanski glorijoli in kapitalistični moči. S to krizo se bo nadaljevalo dokler se bo dalo, spremenilo se bo le tedaj, ko se pritiska ne bo moglo več prenašati. Razlika te čudne panične krize od prejšnjih je ta, da pod današnjo dobro vspevajo velike trgovine — trusti, medtem, ko mali trgovci, kateri so seveda od večjih odvisni komaj rinejo naprej, reveži pa ginejo od mraza in glada, kot psi.

Za zunanje oglase ni odgovorno uredništvo ne upravnistvo.

ZEMLJA IN KMETIJE NA PRODAJ.

Missouri. Okolica Naylor. 40 akrov kmetija; valovit svet, 2 milje iz Naylor; 35 akrov čistege; cena \$18 akar.

80 akrov kmetija, 40 akrov čistege, 5 akrov pšenice; hiša, hlev, polovica ravnine, polovica valovito; 2 milje od tukaj — cena \$20 akar.

60 akrov izsekane gozd ob glavnej cesti, 2 milje od mesta, najfiner svet — cena \$25 akar.

Arkansas. 160 akrov kmetija, ravnina, 40 akrov polja drugo gozd, fina zemlja — cena \$16 akar.

F. GRAM Naylor, Mo.

Eagle Bar

117 East Northern ave., Pueblo, Colo. Vedno za dobiti Walterjevo sveže pivo; dobro domače zganje in pristno vino in raznovrstne smotke.

Slovenski obiskujte naju! RUDOLF KARLINGER & JOS. ZAKRAJŠEK, lastnika.

"The Roosevelt Saloon"

ROCK SPRINGS, WYO. A. Justin, lastnik in trgovec z vinom, cigarami, mrzlim pivom itd. — Se priporoča Slovincem!

Rojakom v San Francisco, Cal., in slovenskim potnikom se priporoča

HOTEL LJUBLJANA

(LAIBACH) JOHN KUKAR, imitelj.

461 Fourth St. San Francisco, Cal. Telef. Douglas 5049 Telef. Home J2436

SALOON z lepo urejenim kegliščem in sveže Schoenhofen pivo priporoča

ANTON MLADIČ, 2348 Blue Island Ave. Chicago.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by M. V. KONDA & CO.
1809-1813 Loomis Street Chicago, Illinois.

Subscription \$2.00 per year.
Advertisements on agreement.

Prvi svobodni list za slovenski narod v Ameriki.

"GLAS SVOBODE" IZHAJA VSAKI PETEK in velja

ZA AMERIČKO: Za celo leto \$2.00 za pol leta \$1.00

ZA EVROPO: Za celo leto \$2.50 za pol leta \$1.25

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE
1809-1813 LOOMIS STR. CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnik da nam natančno naznanijo poleg novega tudi stari naslov.

ZA VIST. . .

Ne polemiziramo radi z ljudmi, ki so polni zavisti in egoizma, pa naj bodo potem to uredniki pri kakem časopisu, navadni širbarji, zakotni pisarji ali pa delavci z žuljevimi rokami. Polemika pravimo nam je pero v roko potisnila — ne, ne polemika — marvoč, kako bi se izrazili — napad na osebo, ki je, kolikor ga poznamo mi, vsega vpoštovanja vredna.

"Glas Naroda" piše v 48. št. z dne 27. februarja t. l. v začetku uredniškega članka na drugi strani sledeče: "V poslednjem času se nek možak zelo dvomljivo vrednosti in še bolj zaznamovane preteklosti oglasa za ustanovitev slovenskih hranilnic in posojilnic."

Čitatelji, ki čitajo naše časopisje bodo razumeli, komu sliši to nekvalificirano obrekovanje. Mi pa dostavljamo in prosimo uredništvo omenjenega lista, da javno razglasi vse lumparije onega možaka, "dvomljive vrednosti in zaznamovane preteklosti", to pa zato, ker če hoče in res želi narodu dobro, kar vedno povdarja, da se ga bomo tudi uredniki drugih listov znali ogibati ter ljudstvo pred njim še pravočasno svarili. Sicer pa ni oni možak nikjer pisal za ustanovitev kake nemogoče stvari. Slov. denarni zavod se da tudi ustanoviti, — ne lahko, to pripoznavamo tudi mi, — toda z delom, kakor še marsikaj drugega. Za vsako novo vstanavljajočo se stvar je potrebna agitacija, resna volja in stanovitnost, razum tega pa tudi zdrava polemika, s katero se bistri um. A ono, kar je g. urednik v "Glas Narodu" v svojih dveh izdajah zapisal ni več polemika temveč napad na neljubne mu osebe njuyorške slov. "bankirje" in mineapolske mlinarje in druge, ter pobijanje dejstev. Vaše opazke g. kolega —

"Pa pustimo osebnost na stran in preidimo k stvari sami" — ni uместna, tako tudi ne ona v drugi izdaji, ki se glasi — "toda obvaruj nas bog, da bi hoteli s tem tega ali onega žaliti". Sodba je zajedno izrečena, je črno na belem zapisana in se je ne da izbrisati več. Veliko obsojujočih dopisov je naše uredništvo prejelo pritožujoč se čez slovenske bankirje in jih semintje še dobiva, a jih radi doslednosti ne priobčuje, ker enkrat natisnjeni se ne dajo več izbrisati, pa če pokličemo vse bogove za priče — misli so izražene, dejanja izvršena, obsodba izrečena in pika! To da misliti . . .

Kaj ne kolega, da smo pogodili? Ne bodite smešni. Verjemite, da bi iz omenjenih dveh vaših člankov lahko celo zgodovino napisali, pa — nočemo, dasi nas roka srbi. Lepo in tiho vam samo na uho povemo, da so oni časi, ko ste vsakoršnokoli stvar za ustanovitev pobijali, še predno se je vstanovila, že davno minuli in se ne povrnejo nikdar več . . .

Kar se tiče vstanovitve kake hranilnice tu v Ameriki, pa prepuščamo onemu "možaku zelo dvomljivo vrednosti in še bolj zaznamovane preteklosti," da vam odgovarja in polemizira z vami — punktom.

Tovarišu in uredniku "Clevelandске Amerike" pa svetujemo, da postane vendar že enkrat resen. Zakaj vedno prazne šale zbijati z napadanjem sedaj to, sedaj drugo slov. organizacijo, pa zopet osebo, in mesto, da bi komu stvarno odgovoril, pa lop zopet po kaki tretji osebi! Le ne vtikajte svojega nosu v vsako luknjo tem-

več, če vas kje srbi, se sami popraskajte. Li res nimate kaj drugega pisati kot vedno zbadati kot šolski otroci med seboj? Saj ste vendar že dovolj stari, postanite torej pametni in ne izpostavljajte se vednemu zasmehovanju. Končno pa vas opozarjamo na članek "Kaj vse dela strast" v ljubljanski "Zarji" št. 204. od 9. februarja t. l., kjer Vas lišpajo, kot srako s pavovem perjem. Tam "pucajte" z vašimi streljanci, bodete mogoče več opravili kot pa pri nas, ker mi se za Vaše streljanje toliko zmenimo, kot luna na lajanje psa! Ker pa že mahate čez vse povprek po čez in po dolgem, ne pozabite darovati za par maš pri svojem kolegu tam v sv. Vida cerkvi, v dober namen, da bi ona prostitutica v Ljubljani, ki Vas vzdržuje, še bolj vsevala. Nič bati, "korajža pa šnajt" naj velja, saj ste fant od fare! Končno pa, kar vam je pri K. S. K. J. izpodletelo to lahko dosežete pri S. N. P. J., namreč glasilo in če vam še ondi izpodleti — potem se zatele- bajte v S. S. P. Z. katere član u- meravate postati in če vam še tu izpodleti, naj korajža še zmiraj velja saj je še drugih jednot in zvez, izmed katerih se Vas bo ja- katera usmili in Vas postavila za redarja ter Vam podarila unifor- mo in pa eof.

Vse to v blagohotno upoštevanje, in z izrazom največjega spoštovanja poklanja v spominski album Tovariš iz Chicage.

NOVA VOJSKA.

Zgodovina nas uči, da je začelo viteštvo propadati, ko so se pričeli zdigovati "navadni" ljudje, "nižje" vrste in se pričeli organizirati.

"Združeni so tudi šibki močni," pravi Schiller v Tell-u. Toda združitev na daljši čas, sistematična, stanovitna, je postala le v novjšem času mogoča. V času antike se je tudi sužnji zdignili v vojsko in zavzeli celo Italijo; zgnubili so pa discipline — in podjarmili in zaslužili so jih iznova. Isto se je godilo kmetom v srednjem ve- ku, na Kranjskem idrg.

Danes štrajka na Angleškem čez milijon rudarjev. Že v zadnjem članku smo popisali položaj, danes hočemo navesti nekaj povse- novega, nekaj, kar imenujemo novo vojsko, vojsko dela.

Milijon ljudi iste misli, milijon, pri katerih so izbrisane vse osebnosti, ljubezen in sovražstvo, volja in protivolja — vsi so potisnili vse to v ozadje in gledajo danes za enim samim ciljem. Milijon ljudi, iz takozvanih nižjih slojev, se- daj zboruje, sklepa in zapoveduje celi državi, vzajemno, organizirano in uspehavedno.

Nočemo danes tu podajati de- tajle štrajka, zakaj in kako se bo- rujejo premarjarji Anglije, vse to je postranska stvar za nas proti- faktom, da je v eni deželi vstalo na en sam klie milijon delavcev, brez vseh ovir in težkoč, en sam discipliniran alarm.

Kaj podobnega je bilo mogoče do danes samo pri vojaštvu dopri- nesti, a tukaj je se storilo to brez vsake sile in "musa"; premagani razred je zmagal nad vladajočim. Tukaj je vstala vojska, vojska prostovoljcev, ki si sama voli "ve- ro in postave", armada mobiliziranih delavcev, ki so sami izvolili svoje vodnike in ki se, ne da bi hodili prej v kako vojno šolo, lah- ko merijo z generali in poveljniki najboljnjih vojsk.

Štrajk angleških rudarjev se bo gotovo končal z zmago rudarjev. Delavstvu se bo gotovo pripo- znala "Living Wage", delav- ska plača, ki da prilžnost delav- cu živeti in ne samo eksistirati. — Zmaga takega principa je daleko- sežna in pomembna za vse delav- stvo sveta. Več ima pa na sebi sam boj, več pomena fakt, da je na en živ klie — vzdignilo mili- jon delavcev, s skoro vojaško pre- ciznostjo in disciplino, da skupno govore in poravnajo svoj dolg z gospodo.

Drugič se bo poskušalo vstati še z večjo vojsko. Iz narodnih bo- jev postanejo mednarodni. Pomorščaki, rudarji, železničarji, in druge vrste delavci, bodo nekega dne vstali po celem svetu, marširali pred svoje tirane: kralje, ce- sarje, prezidente, farje in kapita- liste, vseh narodnosti, vseh ver, kot so to storili 1. marca organi- zirani premogokopi Anglije.

Svet se pa naj ne boji, ker za- dane ga ne nič hudega. Delavci vendar niso Atilovi Huni, nobene tolpe Križarjev, ki so z ognjem in mečem utrjevali in nasilili "div- jim" Slovanom rimsko katoliško gnojnico, "pravo" vero imeno- vano! Delavci so Roke, roke, ki de- lajo in producirajo vse, kar rabi človeštvo, oni so vzdrževalci človeške družbe. Njih vstajenje in njihova revolucija pomeni le do- bro za enoto, za cel svet. Sicer bo- do morali razni Viljemi, Miklavži, Francelj-Jožeji, Mikadi in Abdulji, zapustiti za večno "svoje prestole in rodovinske privilegije" in se raznim otrokom, (tudi "princi" i- menovanim,) ne bo streljalo ob njih rojstvu več z kanoni in se jih povijalo v svilo in zlato, ki bo pa prineslo otroku proletarca zago- tovljo, da mu ne bo potreba več sužniti in stradati in garati in biti bedak za celo svoje življenje.

To dobo bodo lahko zgodovinarji imenovali zlato dobo. Zakaj ves napredek in blagostanje je odvisen od vstajenja delavske ma- se. —

REAKCIJA.

Ustava Zjed. Držav nam jamči politično in versko svobodo. Koli- ko te svobode živjajo državljani in prebivalci Združenih Držav si lahko misli vsak posameznik. Do- be se ljudje, ki bodejo temu upo- rekali, toda v ta namen nam slu- ži nebroj dokazov.

Navedimo samo prosti, a v resni- ci smo pa le sužnji mamona, ka- pitala, lastnikov posestva in pre- moženja.

Prosti (!) ameriški državljani imajo popolno svobodo pri volitvi, to je, smejo poljubno voliti tega ali onega kandidata te ali one po- litične stranke, toliko jim pa na misel ne pride, da bi pomislili: kedo je postavil kandidate, ljud- stvo ali posamezni politikaši, graf- tarji, milijonerji ali pa privatni koristolovci.

Že iz tega ne moremo reči, da smo svobodni. Navaden delavec nima ne "pula", ne potrebnega novega da bi zamogel svobodno kandidirati, ali pa vsaj svoje ime mogel natisniti na volilno listni- co. Denar, ta je gospodar in če tega ni, tudi svobode ni.

Naš namen ni pisati o politični svobodi. Predmet te razprave je bolj posvečen razmotrivanju du- ševne ali verske svobode.

Res je, da vsak Američan veru- je kar hoče, to je sme verovati in si misliti svoje, razodeti pa svojo vero ne sme.

Nadalje razumemo pod besedi- loh ustava Zdr. Držav, da nam ista garantira versko svobodo in da razne vere nimajo nobenega stika s državo ali vodstvom iste. Za časa Washingtona oziroma civilne vojske je bilo morda (!) mogoče, da je bila država popol- na neodvisna od cerkve, toda današnji dan imajo razne verske sekte veliko vpliva na državnim mehanizmom.

V Kongresu je nad 350 držav- nih poslancev, zastopnikov kapi- talizma in verskih sekt.

Tam kjer bi morala vladati po- litična in verska svoboda, pa vla- da suženstvo. Koliko ljudskih zas- topnikov je v Washingtonu, ki so politično in versko svobodnega naziranja. Koliko jih je, ki bi z lahko vestjo rekli, da niso hlapeci kapitalizma?!

Cerkev, posebno pa rimsko ka- toliška, je najpremožnejša na sve- tu, je kapitalist pred katerim se vklanajo Rockefellerji, Morgani, Rotehildi in drugi kapitalisti, ka- teri vsi so zastopani v kongresu in senatorski zbornici.

Nedavno tega je njuyorški bor- zijanski list poročal, da bo rimski papež ustanovil na Wall ulici banko, ki bo imela 100 milijonov dolarjev glavnice. Temu papeže- vemu načrtu vlada popolnoma nič ne ugovarja. In zakaj? Ali ni rav- no rimski papež blagoslovil pred- sednika Zdr. Držav, gospoda Tafta, ki je blagoslov hvaležno spre- jel dasi je drugoverec, ali bo morda Taft ugovarjal papežu in se mu protivil, morda sedaj ko kan- didira za predsedniško nominaci- jo? Kaj šele! Mr. Taft ima ven- dar toliko razuma, da se ne bo ravno v tem kritičnem času volit- ev zamerjal rimokatoličanom, ki jih je okoli 30 milijonov v Zdr. Dr- žavah Amerike.

Rimska cerkev si že stoletja prizadeva, da dobi politično moč v Zdr. Državah. Do zadnjega sto- letja se ji ta namera ni posrečilo. Sistematično delo rimske cerkve pa je zadnje stoletje imelo lepe vspehe. Današnji dan se je politi-

karji boje, plešejo kot jim ona i- gra. Zakaj vendar papež imenuje svoje kardinale izmed ameriške duhovščine? Ali res ne več Italijan- ov, ki bi bili sposobni za ta me- sta?

To je politika! Papeževa ban- ka, cerkveni politični časopis, spoved, prižnice in katoliške šole, vse to sistematično zaplenjuje versko in politično svobodo.

Judje so današnji dan največji financirji v Ameriki in da si pa- pež pridobi politično moč, podal je roko Judom, da sedaj z zdru- ženo judovsko politično močjo po- lagoma dobi to, po čem je rimska cerkev hrepnela že stoletja.

Denar vlada svet!
Kako moč ima duhoven v spo- vednici in kanceljnju vsakdo ve, a je še ena hujska sila, ki rine od- znotraj in to so katoliške šole. V teh se uči mladina pokorščine do papeža in cerkve. V katoliških šo- lah vzgojeni ljudje bodo in osta- nejo verski pripadniki — sužnji spovednice in rotenja iz lece. Ko- likor več takih sužnjevs, toliko večja je politična moč rimske cer- kve. —

Ali še pomišljujete, zakaj se rimski duhovnik nad stariši otro- ti, če slednji pošiljajo svoje otro- ke v ljudske šole (Public School) in ne v katoliške.

Poslušajte kaj pravijo razni cerkveni organi o ljudskih šolah Zdr. Držav:

"Ljudske šole naj gredo k vra- gu, od koder so prišle." Freeman Journal.

"Današnji sistem ljudskih šol je najslabši na svetu." — Kardi- nal Manning.

"Ljudske šole v tej deželi so ja- ma razbojnikov in vzgajališče pe- kla." — Catholic Tablet.

"Zistem ljudskih šol je poniže- valen za civilizacijo XX. stolet- ja." — Škof Hughes.

"Katoliška cerkev zahteva far- ne ne pa ljudske šole, ki naj bo- do pod verskim nadzorstvom." — Monsig. Satolli.

"Javno trdim, da smo katoliča- ni sovražniki ljudskih šol." — Fa- ther Phelan.

"Cerkvena postava je vedno in povsod nad državno postavo." — Papež Gregorij XII.

In tega pa- peževega ukaza ni noben njegovih naslednikov prekaljal; je toraj parola cerkve, da njene postave se morajo vpoštovati pred državnimi.

Nadalje pravi Father Walker: Oni katoličani, ki pošiljajo svoje otroke v ljudske šole ne smejo pričakovati nobenih milosti od bo- ga in ne sv. zakramentov, kekar umirajo.

S takimi grožnjami cerkev ne- kaj pridobi, če že drugo ne drži svoje verne v verigah, njih otroci zahajajo v farne šole, kjer se pa drugo ne uče kot katekizem in ta- ke zastarele reči, ki jim v življe- nju nič ne hasnejo. Pasja pokor- ščina do duhovščine in papeža se jim zabije v glave in to je vse!

Povedali bi vam lahko z ime- nom farno šolo tu blizu Chicage, kjer poučujeta dve samostanski sestri in pa župnik. Ves šolski predmet se vrti okoli katekizma. Tam ne poznajo zgodovine, zem- ljepisja, naravoslovja in nobenih takih predmetov, ki bistrijo um, olikajo človeka in ga pripravijo sposobnega za človeško družbo. Može in žene, ki so graduirali to farno šolo, še ne vedo koliko drž- av je v Zdr. Državah, nekateri celo ne vedo, katero je glavno mesto države, v kateri žive. No, pravi fanatiki so in ni čuda, da je njih župnik zelo ponosen na svoje farane. In zakaj ne bi bil ponosen na nje. Ali se mu morejo upirati, ko ne vedo drugega kot to kar jih je on sam pred leti nau- čil. Vsaka njegova beseda jim je zakon. In to pove vse. In ravno dotični župnik se je ob priliki z lece izrazil: "Ko bi sv. oče, pa- pež, napovedal vojno Združenim Državam, bi bili primorani vsi katoličani se zavzeti za njega."

Da si upa katoliški duhovnik kaj takega ziniti, je nekaj že od- več. Toraj ta duhovnik direktno sčuva državljane, da se za vsak slučaj dvignejo zoper vladu — če namreč tako zahteva papež.

Rev. C. Chiniguy je prav imel, ko je na nekem banketu rekel: "Amerikanci morajo biti slepi, ko ne vidijo dneva, ki je že tako bli- zu, ko bodo jezuitje vladali njih mesta — od Bele hiše v Washing- tonu pa do najnižjega urada te obširne ljudovlade."

In zato se pa danes dalekovidni propagatorji svobode strinjajo s

prebrisanim nemškim kancelar- jem Bismarkom, ki je o pravem času spoznal rimski manever ter jim ga tudi pravočasno prekrizal, s tem da je storil in rekel: "Ko bi imel papež moč, nastopil bi proti nam z ognjem in mečem ter nas brez usmiljenja pokončal. In to je vzrok, da preženem jezuite iz Nemčije."

Ko ne bi papež imel politične moči, prav gotovo ne bi njegovi služabniki tako premišljeno pov- darjali svojim podložnikom o ko- ristih volitev in jim priporočali njim (cerkvi) naklonjene kandi- date.

Kaj poreče vlada Zdr. Držav na ta izraz Fathra Capel: "Ni več daleč čas, ko se bodo rimokatoli- čani v Združenih Državah na pa- peževo povelje vpri plačevati šol- ske davke. Spuščali bodo prej krogle v prsa državnim agentom, kot pa plačali ta davek. To bo prišlo tako hitro, ko hitro bomo vstanu potegniti petelina. Tudi vobgalo se nas bo, ravno tako kot če bi zapoved prišla od samega boga."

Vlada v Washington ni na to ničesar odgovorila in iz tega je razvidno, da je stvar zelo kritič- na. Ustava Zdr. Držav, ki jamči posamezniku politično in versko svobodo je samo na papirju. Cer- kve ima že dandanes v rokah po- litično in finančno moč. Ljud- ski zastopniki so takorekoč pod jarmom rimske cerkve. Kapital in versko prepričanje prevladujeta v svobodni (!) Ameriki. — Rimska cerkev pa, da si še bolj utrdi svoj temelj v Ameriki troši milijone dolarjev vsako leto za svoje šole in semenišča, dobro vedoč, da ta kapital je plodonosno naložen.

Diplomati Zdr. Držav tega ne vidijo ali pa nočejo videti. Zakaj? Kompromis z Judi in papežem garantira Judom njih obstoj to je denarno moč v Združenih Držav- ah, papežu, ki je kot financir na istem ali boljšem stališču kot so Judi, pa pridobitev politične ab- solutne moči v Ameriki in kekar pride do tega, pa bomo tam kot je danes revna katoliška Avstri- ja. —

Da si bodele lahko v duhu sli- kali posledice te politične moči, naj tu navedemo del duhovniške prisege:

"Izjavljam in se odpovem vsa- ki pokorščini do kateregakoli protestantskega kralja ali vla- darja, njih princev in njih vlad- ter pokorščino vsakteremu njih nižjih uradnikov. Proklinjam na- dalje angelsko doktrino, kalvini- ste, Hugonote ter vse ostale pro- testante — naj bodo prokleti, prokleti naj bodo tudi oni, ki se družijo z njimi". — — —

NEKOLIKO KOMENTARJA O SLOV. BANKI V AMERIKI.

(Dopis iz Chicage, Ill.)

Zadnje čase je opažati v neka- terih slov. amerikanskih listih prav važna strmljenja po napre- ku lastnega slov. gospodarstva v Ameriki. Bilo je izraženih par- prav dobrih idej, kojih realizira- nje bi bilo vitalnega pomena za slov. amerikanski živelj, kojih u- resničenje bi lahko za polovico zmanjšalo našo veliko mizerijo, ki je resnici na ljubo povedano, ta- ko velika, da nam gleda iz čevljev pri vsakem koraku.

Ena takih zelo zdravih idej je bila tudi ideja, o ustanovitvi Slo- venske zadržne banke v Ameriki. Toda, kaj nam pomaga še tako do- bra in koristna ideja, ako ji je pa usojeno, da bo ostala vedno le i- deja. In kdo je vzrok temu?

V to poklicano slov. am. časo- pisje in nihče drug. Pri tem mislim v prvi vrsti naš dnevnik "Gl. N." Ako pripišemo polovico svoje go- spodarske mizerije na rovaž tega lista, mu gotovo ne delamo prav nobene krivice; kajti kdor ima moč, ima tudi odgovornost. "Gl. N." ima, vsaj kakor trdi, največ naročnikov in je zraven tega tudi dnevnik; zato je ta list odgovoren v prvi vrsti za vse grehe, ki jih zagreši z gospodarskega stališča naše časnikarstvo.

Sicer pa, kaj se "G. N." briga za ameriške Slovence dokler "njim" dobro gre in dokler se njim malha polni, magari če vsi slov. am. delavci od lakote pogin- emo.

Da pa je ta trditev tudi istinita, hočem takoj tudi dokazati: Ka- kor že rečeno, je bila akcija za slov. banko že pričeta. Treba je bilo samo moralne podpore od

strani slov. časopisja in stvar bi se v najkrajšem času uresničila.

Toda čujte! Urednik "Gl. N." se je izjavil v dveh člankih, da so ideje o slov. banki sanje, da so "bluff" nevemčca že. Skratka: Slov. Am. banka se ne sme ustanovi- viti in amen, češ, da je risk, risk in risk. Zakaj pa za Čehe in druge narode ni risk.

Omenjeni urednik mora po sebi hlače meriti, ako vidi v vsakem človeku goljufa in defraudanta. Drugače si stvari ne moremo raz- lagati. In saj ni nikjer zapisano, da mora ta ali ta voditi banko, naj jo pa Mr. Frank Sakser vodi; nam je nazadnje vseeno, samo, da bo slov. delavec imel kake kori- sti od nje.

A, ker se firma, ki izdaja om- list menda boji, da bi njen "biz- nes" kaj trpel pri ustanovitvi ta- kega denarnega zavoda, je ured- nik povedanega lista idejo o last- ni banki razmesaril prav po tur- ško, češ, da je kot branitelj kori- sti slov. delavcev v to poklican. Ta izgovor je dober, morda tudi lep, a resničen ni in ga tudi nih- če verjeti ne more, kdor ima ko- ličkaj možgan; kajti, ko bi bilo urednik "Gl. N." res kaj za ko- risti slov. delavcev, bi že zdavnaj kaj tudi dejansko storil zanje. — Zakaj ni urednik om. lista nave- del svoj boljši načrt za gospodarski napredek slovenskih delavcev od katerih živi in se redi in ka- terim je moralno dolžan pomagati po vseh boljših in človeških mo- ganih? Zakaj molči o vsem tem? Zakaj ne prinese med svojimi vsakdajšnjimi originalnimi članki, ki nimajo za slov. delavca nič ali pa vsaj ne dosti pomena, tudi kak- pameten in dober gospodarski članek ali nasvet, ki bo pomagal rojake rešiti iz krempjev bede?

Samo čakati v uredništvu in prežati kdaj bo kdo prišel na dan- sko dobro idejo, za to ni treba nobenega ženija. Reči, da je tain- ta ideja zanj in neizvedljiva, to bo tisti najprej rekel, ki najmanj ve in najmanj misli, ali ima pa pri- tem koristilovske namene ali pa nevoščljivost; nobena teh lastnosti pa ni čednost, ne vrlina in tudi ne- čast za urednika največjega slov. lista v Ameriki. Čakati za plotom ter metati kamenje na mimoido- če, je presneto lahko, a zraven po- balinško. Pri uredniku pa tako početje pomeni omejenost in ne- vednost in — Kdor hoče tako- važno vprašanje kot je vprašanje o slov. zadržnem denarnem za- vodn spraviti iz površja s par fra- zastimi članki, ne more biti dosti boljši. Po mojem mnenju bi bila taka banka prav lahko izvedljiva, ko bi le naši "petičneži" a la Sak- ser in drugi imeli malo več sreča za delavce, od kojih žuljev so oni o- bogateli. Sicer vedno kriče: Slo- venci, rojaki, rojaki, Slovenci, mi vam hočemo dobro, mi vam hoče- mo najbolje! Čas bi bilo enkrat, da bi svojo ljubezen do nas tudi dejansko pokazali. Pri ustanovit- vi slov. zadržnega denarnega za- voda pa imajo najlepšo priliko, da pokažejo svojo pravo barvo!

Stotine rojakov bi šlo rado na farne, ko bi imeli zato potreben denar. V slovenskem denarnem zavodu združen kapital, bi pa o- mogočeval nakup zemljišč na de- belo ter razdelitev istih v posa- mezne parcele. Pomagal bi slov. far- marjem tudi pri nakupu potrebn- ega orodja in drugih potrebščin. Tako skupno delo bi imelo za za- ložnika kakor tudi za farmarja obilo koristi. Pri tem se pa ni ba- ti izgube, ker nihče ne more far- me odnesti ali pa pojesti. Ako se pa enega ali drugega pozna, da ni pošten, naj se mu pa ne zaupa važnega posla.

Naši "magnatje" se za nas do sedaj niso brigali, bili smo jim devetindevdeseta briga. Ako so se pa kaj poboljšali v sedajnosti, bo pokazalo njih delo. Na delo to- rej! Sicer vas zadene naša obsod- ba! Narod slovenski, zbudite se, zdrami se, sicer nisi vredni, da se imenuješ slovenski!

Hugo S. T

Težaki.

V rudnikih Zjed. držav dela, po statistiki zveznega rudniškega biró, 700,000 inozemcev, od kate- rih jih niti polovico ne razume an- gleškega jezika.

Znano dejstvo je, da se Ameri- kanci niso še nikoli prepirali za težka dela.

V listu "Glas Svobode" oglašajo samo dobre tvrdke, zato vam jih priporočamo.

Slovensko Delavsko Podporno in

Penzijsko

Ustanov.

21. nov. 1909

Društvo

Inkorp.

15. marca 1910.

MADISON, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.

PODPREDSEDNIK: Anton Ferbežar, Adamsburg, Pa.

TAJNIK: J. Hauptman, Box 140 Darragh, Pa.

ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.

BLAGAJNIK: Alojz Flere, Box 121, Adamsburg, Pa.

NADZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.

JAKOB GODETZ, Darragh, Pa.

BLAZ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VIRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

Društva in rojaki naj pisma pošiljajo tajniku; denar pa blagajniku in nikomur drugemu.

Iz življenja nezmo-
ljivih.

Papeža Ivana XIV. je vrgel njegov tekmeček papež Bonifacij VII. v ječo in zastrupil (984). Ali tudi Bonifacij ni sedel dolgo na papeževem prestolu. Po 4 mesecih je umrl, njegovo truplo pa so vlačili po ulicah in je pustili čez noč pri spomeniku Marka Avrelija.

Tudi Ivana XVI. je ujel njegov tekmeček Gregor V. (996—999), mu dal izžgati oči, odrezati jezik, odsekati nos in ušesa, tako razmrevanjenega posaditi v duhovskem oblačilu na osla in ga voditi po ulicah. Gregor V. je bil tudi prvi, ki je proglasil interdikt nad celo državo (Francijo). Dandanes papež lahko proklinja, kakor mu je drago; za to se nikdo več ne zmeči. Drugače pa je bilo v pobožnem srednjem veku. Tedaj dežele ni mogla doleteti večja nesreča kakor interdikt. V kraju, nad katerim je bil proglašen interdikt, se ni smela brati maša, ne podeljevati svetih sakramentov, vse cerkve so bile zaprte, zvonovi so utihnili, mrtvi so se pokopovali brez obredov, poroke so se vršile na grobeh.

Silvester II. (999—1003) je velika izjema. On je bil zelo učen, podpiral je znanost in uvedel arabske številke v zapadne dežele. Zato je on tudi edini papež, o katerem vedo papeški zgodovinarji gotovo, da ga je vzel vrag.

Benedikt IX. (1033—44) je postal papež, ko mu je bilo 12 let! Njegov oče, grof Alberih, mu je kupil papeško čast. Ali mladi "sveti oče" se je obnašal tako grodo, do so ga morali Rimljani prognati. Ko se je pa vrnil, je prodal papeštvo Gregorju VI. za 1500 liber (= okoli \$200.000).

Do Gregorja VII. je volilo papeža ljudstvo. Še le ta papež mu je vzel to pravico in določil, da imajo voliti papeža vnaprej samo kardinali. Gregor VII. je pravzaprav ustanovitelj papeštva in papeške svetovne politike. Komaj je bil izvoljen, je proglasil celi svet za fevd papeške stolice. Vladarje, ki tega niso priznali, je proklel. Iz cerkve izobčenemu vladarju pa je bila po cerkvenih naukih odvzeta vsa moč in dostojanstvo in vsi njegovi podložniki so bili odvezani od prisege zvestobe in pokorščine. Gregor VII. je mislil, da je treba v doseg častihlepnih svojih namenov pretrgati vse vezi, ki vežejo duhovništvo z družbo. In ker je izmed teh vezi zakonika najmočnejša, je prepovedal duhovnikom zakon in uvedel prisiljeni celibat (1073). Seveda je nalezela ta prepoved na silen odpor, ki je trajal dve stoletji. Naposled pa je duhovništvo podleglo papeški vsemogočnosti, ampak to prisiljeno duhovniško brezženstvo se je nad cerkvi kruto maščevalo in se maščuje še dandanes. Gregor VII. je umel tudi ljubezen do bližnjega. Imel je spor z nemškimi cesarjem Henrikom IV., ga izobčil iz cerkve in ko je ga prosil za odpustanje, ga je pustil v spokornosti srcaji, gologlavega in golonoga stari v snegu tri dni in tri noči na dvorišču, da se je tresel od mraza, lakote in žeje. Njegovo sovraštvo je bilo takšno, da je proglasil kot pravi kristjan ne smrtni postelji, da ne odpusti Henrikom in Vibertu.

Svoja načela je ovekovečil Gregor VII. v knjigi "Dictatus papae" (1075). Vseh je 27. Med nje-

mi se nahajajo sledeča: Samo papež sme nositi cesarski ornati. — Vsi kralji in knezi morajo poljubljati papeževo nogo. — Papež sme cesarja odstaviti. — Njegov ukrep ne more razveljaviti nikdo, ali on more razveljaviti vsako človeško določitev. — Rimska cerkev se ni zmotila nikdar in se po sv. pismu tudi nikoli ne zmoti. — Kdor ni z rimsko cerkvijo, ni katolik. — Papež more odvzeti podložnike od prisege zvestobe, katero so prisegli svojem knezu.

Ta načela so udeležili njegovi nasledniki. Ravnali so s kralji in narodi kakor z igračkami. Izmed njih se je odlikoval papež Inocenc III. (1198—1216). Angleškega kralja Ivana, ki se mu ni hotel pokoriti, je proklel, proglasil nad Anglijo interdikt in pozval obenem francoskega kralja Filipa, da vdere z vojsko v Anglijo in kralja s silo vrže raz prestol. Pozneje je angleškemu kralju sicer odpustil, ali zato mu je moral plačevati davke.

V 12. stoletju se je pojavila v južni Franciji sekta Albigenecv, ki je hotela, da bi se vrnil kristjani k prvotnemu krščanstvu evangelija. Inocenc III. je ukazal pridigovati zoper nje križarsko vojno, v kateri je bilo ubitih mnogo tisoč Albigenecv.

Inocenc III. je ustanovil tudi spoved (1215) in "sveto" inkvizicijo. Ta inkvizicija je obsodila in sežgala na tisoče nedolžnih ljudi. Ona je in ostane za vedno krvav madež v cerkveni zgodovini.

Gregor IX. (1227—41) in Inocenc IV. (1243—54) sta imela hudo borbo z svobodomiselnim cesarjem Friderikom II. bil je že parkrat proklet, ko se je vzdignil z vojsko proti Rimu. Inocenc IV. je bežal v Lyon na francoskem. Ko se je po zastrupljenju cesarja vrnil zopet v Rim, prebivalci Lyona niso imeli vzroka žalovati za njim, kajti kardinal Hugon piše: "Mi smo si stekli za vas, prijatelj, nemalo zaslug. Pri našem prihodu smo našli tukaj komaj tri ali štiri vlačuge; pri našem odhodu pa vam zapuščamo eno samo veliko kurbišče, ki se razprostira od vhoda k zapadnim vratom po celem mestu."

L. 1294 je bil po "svetem duhu" zvoljen za papeža pobožni in nevedni puščavnik Celestin V. Kardinal Benedikt iz Gaete pa bi bil postal rad papež. Zato je dal napraviti do Celestinove spalnice skrito cev in zaklcial, ko je nekdo Celestin molil: "Celestine, Celestine! odloži svoj urad, kajti to breme je pretežko za tebe." Bedak Celestin je menil, da je to božji glas in je odstopil. Kardinal Benedikt je nato podkupil kardinala in je bil zvoljen za papeža (Bonifacij VIII.). Ali novega papeža je skrbelo, ker so smatrali nekteri Celestinovo odpoved za neveljavno. Da napravi temu konec, ga je dal ujeti, zapreti v gradu Fumona in izstradati do smrti (1296).

Bonifacij VIII. je bil ravno tako častihlepen kakor večina njegovih prednikov. Francoski kralj Filip IV. Lepi pa takšne brezpogojne pokorščine ni priznal. Papež mu je pisal: "Škof Bonifacij Filipu, francoskemu kralju! Boj se boga in spoštuj njegove zapovedi! Po tem imaš vedeti, da si nam v duhovnih in posvetnih stvareh podložen. — Kdor misli drugače, tega smatramo za krivoverca".

Kralj Filip mu je nato odgovoril: "Filip, kralj francoski, Bonifaciju, ki se izdaja za papeža! — Vedeti moraš, velebedak, da mi v posvetnih stvareh nikomur nismo podložni. Kdor misli drugače, tega smatramo za bedaka in norca." Na to je Bonifacij VIII. Filipa proklel. Leta pa je poslal vojsko v Anagni, kjer je zboroval papež z kardinali in ga dal zapreti. Ko ga je ljudstvo osvobodilo, so ga kardinali vnovič zaprli. V ječi pa si je v blaznosti razbil glavo ob zidu. Tako je končal Bonifacij VIII., kakor se mu je prokorovalo vnaprej: "Splazi se na papeški prestol kakor lisica, vladal bo kakor lev in umre kakor pes."

Umrl je kakor pes in živel kakor prase. Proglasil je javno, da nečistost in prešestvovanje ni greh, ker je bog zato vstano moža in ženo. Živel je z vdarno ženo in obenem z njeno hčerko in zlorabljal svoje službavnike za protinaravno nečistost, tako da so se ti potem nazivali med sabo "priležnice svetega očeta".

Kakšno vero da je imel ta "sveti oče", moremo razvideti iz izrekov, katerih ga je obdolžil Filip IV. pri papežu Klemenu V. "Sveti oče" se je izrazil: "Bog mi pomoz, da bi se mi dobro gojilo na svetu, za oni svet mi nič ni mar." — "Živali imajo ravno tako dušo, kakor ljudje. — Ne smisel je verovati v enega in trojednega boga. — V Marijo verujem ravno tako malo, kakor v oslino in na njenega sina tako malo, kakor voslička. Marija je bila žena kakor je bila moja mati — itd. In vkljub temu ga je proglasil Klemen V. za svetnika.

S Klemenom V. se začneja "babilonsko jetništvo". Filip IV. je smatral za koristno, imeti papeža vedno pri roki. V ta namen jim je dal mesto Avignon, kjer so živeli na njegove stroške udobno in dobro. Filip IV. bi bil n. pr. rad imel bogato premoženje tempeljskega reda. Na njegov ukaz je papež ta red razpustil. L. 1310 je bilo sežgano 54 členov bogatega reda. Kralj in papež sta si zaplenjeno premoženje razdelila.

Ivan XXII., njegov naslednik, s svojimi bogastvom se ni bil zadovoljen in je začel kupčevati z odpadki, s katerim je mogel za drage novce dobiti vsakdo odvezo od kateregakoli greha. Da so bili odpadki prvotno samo za bogataše, sledi iz bule same, kjer je določeno da "teh uteh ne morejo biti deležni ubogi, ki ne morejo plačati pristojbine". Te pristojbine so nesle toliko, da je zapustil Ivan XXII. vkljub temu, da je vzdrževal čez 100 vlačug, 33 milijonov dukatov.

(Bomo nadaljevali.)

KRČ V ŽELODCU, ŠČIPANJE
PO ČREVIH, KRČ GLASILK
V SAPNIKU, NADUHA,
KOLCANJE.

(Za hitro samopomoč.)

Krč v želodcu imenujemo bolečine v žličici, ki nastanejo pri boleznih v želodcu, pa tudi pri drugih boleznih. Gorka pijača potolaži največkrat krč v želodcu. — Skuhaj si čašo kamiličnega ali ruskega čaja ali črne kave in jo izpij brez ruma ali sladkorja. Kedar pa nastane vsled krča bljuvanje ali prihaja celo kri, tedaj je najboljšo sredstvo led. Stolci kos ledu na drobne, za lešnik velike kosce in jih dajaj bolniku vsakih pet minut po jednega, ki jih naj cele požira.

Krč glasilk v sapniku. Pri boleznih v sapniku, ali pa kedar pride pri hudem kašlju veliko sline vanj, skrčijo se glasilke v sapniku tako, da kar sapa zapro. Krč glasilk prav rad napade otroke, ki so bolni na krivicah (Rachitis), t. j. bolezen, v kateri obolijo otroku kosti. Med krčem glasilk preneha za trenutek dihanje; bolnik se napaža in kašlja ter je v obraz višnjevo rudeč in zabuhel, dokler se krč ne poleže. Pri napadu poškopri bolnika z mrzlo vodo, posebno pa mu zmooči čelo in teme. Na krivicah bolnemu otroku vtakni med krčem svoj kazalec v grlo in pritisni pri korenu na jezik tako, da ga potisneš naprej proti zobem, in krč kmalu poneha. Če ga zelo trdovratno drži, polij mu hrbet in križ z mrzlo vodo.

Nadušljivega človeka tudi večkrat popade nekak krč v pljučih, da mu sapa zapre; obraz mu je

zabuhel in rudeč, pot ga oblije, oči se mu izbulijo, v prsih mu je tesno, in v silnem strahu, da se ne bi zadušil, leta sem ter tja. Odpni nadušljivemu človeku, kedar ga napade krč, vso tesno obleko, daj mu močne črne kave, drgaj mu prsi na lahko s terpentinovim oljem, ali pa mu naredi gorek obkladek z gorščico na prsi in meče. Prinesi mu skledo mrzle vode, v katero naj vtakne bolnik svoje roke, in odpri okno, da pride čist zrak v sobo.

Kolcanje je ponavljajoč se krč prepone, ki nastane po smehu ali joku, po mrzli jedi ali mrzli sapi. Otrokom se rajši kolca, kakor odrastlim. Kedar se ti kolca, vzezi se na posteljo ali klop ter pij sladko vodo, ali pa deni v žlico sladkorja, nakaplji nanj nekoliko kisa in ga zaužij. Včasih tudi pomaga, če toliko časa, dokler ti je mogoče, sapa k sebi držiš. Po nekod imajo navado, da tiščijo ali zamašijo človeku, ki se mu kolca, ušesa, sam pa mora devetkrat v jedni sapi požreti vode. To sredstvo večkrat pomaga, ker je treba pri devetkratnem požiranju dolgo časa sapa zadržavati; tiščanje ušes je pa pri tem prav nedolžno.

PRVI SLOVENSKI ČASOPIS S
SLIKAMI.

V Ljubljani izhaja "Slovenski Ilustrovani Tednik", to je nepolitičen in nestranski list, ki prinaša slike in opise o aktualnih dogodkih, znamenitih osebah in krajih in se je povsod priljubil in udomačil. Priobčuje slike o zanimivih dogodkih iz vseh slovenskih in slovanskih dežel s Štajerskega, Koroškega, Kranjskega, Primorskega, nadalje Hrvaškega, Srbije in sploh povsod, kjer prebivajo Slovenci in Slovani. Prinaša pa slike tudi iz Amerike.

V Ameriki ima "Slovenski Ilustrovani Tednik" že precej naročnikov. Ker je res jako zanimiv in zabaven list, bi si ga naj naročil vsak zaveden ameriški Slovenec, saj ga bodo gotovo zanimala slike o dogodkih in veselicah, osebah in krajih iz ljube stare domovine.

"Slovenski Ilustrovani Tednik" priobčuje poleg obilo slik, tudi povesti, humoreske, smešnice, novice, itd. V posebni prilogi, iz katere se lahko naredi knjiga, pa priobčuje najznamenitejši roman iz jugoslovanske zgodovine: "V burji in viharju". Ta roman je zelo zanimiv od začetka do konca, je odlične literarne vrednosti in je tudi bogato ilustriran.

Naročnina za "Slovenski Ilustrovani Tednik" znaša za Ameriko za celo leto 3 dolarje, polleta \$1.50. Vsak naročnik dobi tudi velik 124 strani obugajoči koledar za l. 1912 brezplačno in poštne prosto. Koledar vsebuje zelo mnogo lepih in zanimivih slik, šaljivo povest, tabele za obresti itd. — Kdor pa pošlje poleg polletne naročnine še 20 cent. za ovoj in poštino dobe kot posebno nagrado krasno 52x37 cm veliko dvobarvno sliko Prešerna, Jurčiča ali Gregorčiča, katero pač želi. Slike so v okras vsaki slovenski sobi. Naročnina se naj pošilja naravnost na "Slov. Ilust. Tednik" Ljubljana, Avstrija — Europa, ali pa na banko Frank Saksar, 82 Cortland St., New York, N. Y.

Kakor ima "Slov. Ilust. Tednik" v stari domovini, tako želi imeti tudi v Ameriki za vsak večji kraj zastopnika ali poverjenika, ki bi list razširjal ter sprejemal tudi naročnino in oglase. Marsikdo bi se še naročil nanj, ko bi ga lahko naročil po kakem domačem človeku in "Slov. Ilust. Tednik" bi se lahko zelo razširil, če bi imel delavne poverjenike po vseh večjih krajih.

Poverjeniki dobe povrnjene vse stroške — tudi za poštino — in še primerno nagrado. Kdor želi prevzeti mesto poverjenika, naj naznani takoj svoj naslov upravištvu "Slov. Ilust. Tednika".

Brez dvoma je, in odlični Slovenci priznavajo, da ima "Slov. Ilust. Tednik" velik kulturni pomen za naše narodno življenje. — Vsak in vsaka, ki hoče pri tem narodno-kulturnem delu sodelovati, naj se, prosimo, prijavi za poverjenika.

Naročite "Slovenski Ilustrovani Tednik" in razširjajte ga!

Slovenci, podpirajte "Glas Svobode" z inseriranjem!

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
VOZIJO iz AVSTRO-
OGERSKE v NEW
YORK in OBRATNO

PARNIKI, PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Kaiser Franz Josef I. 15. junija 1912. Deviška (prva) vožnja iz New Yorka.

Alice 20. marca 1912 | Oceania 3. aprila 1912

Parniki odplujejo vedno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklynu.

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp's Bros. & Co., GLAVNI ZASTOP ZA AMERIKO
2 Washington St., New York, N. Y.Nove pomladne in poletne,
modne obleke za može in
dečke.Najboljše blago dobite za
najnižjo ceno, če
kupite priTHE
ATLAS
CLOTHING®

JELINEK in MAYER, imitelja.

Vogal Blue Island Avenu in 18ta cesta.

Odprto vsak večer, izvzemši sredo in
petek do 9 ure.

Odprto v nedeljo dopoldne.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojim domu:
od 8.—10. ure popoldne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8:30 ure večer.V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10,

ure dopoldne doma in to le izjemoma v pravih nujnih slučajih.

DB. WEISSKOPF je Čeh, in odlični zdravnik, obiskuje
torej Slovana v svojo korist.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo
iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER | MAGNET | GRANAT

Razvaža pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti
mi te bomo zadovoljili.SLOVENSKI IN HRVATSKI JAVNI NOTAR ZA AME-
RIKO IN STARI KRAJ.

Sprejema tožbe. — Zagovarja in tolmači na sodnji. — Zahteva in iztirja odškodnine od kompanije za ponesrečene pri delu. — Dela pooblastila, kupoprodajne pogodbe, prošnje za oprostitev vojaščine, dolžna pisma, itd. — Iztirja dolgove tukaj in starem kraju. — Izvršuje vsa v notarsko stroko spadajoča dela. — Cene vedno zmerne.

Matija Skender

5241 Butler Str., Pittsburg, Pa. Bell Phone 7-R Fisk.

Compagnie Générale Transatlantique

Iz New York v Avstrijo čez
Havre Basel.Potniki tretjega razreda dobivajo
brezplačno hrano na parnikih družbe,
snažne postelje, vino in razna mesna
jedila.Pristanišče 57 North River
vznožje 15th St., New York
City

HITRI POŠTNI PARNIKI odplujejo vsak četrtke ob 10. uri zjutraj:

S. S. France nov dvovijak | S. S. La Provence

S. S. La Lorraine | S. S. La Savoie

Najboljše udobnosti v III. razredu.

Odplujejo vsako soboto ob 3. pop.

S. S. Rochambeau (nov dvovijak) | S. S. Chicago

S. S. Niagara | S. S. La Touraine

Glavni zastop na 19 State St., New York. MAURICE W. KOZMINSKI,

glavni zastopnik za zapadu. 139 N. Dearborn St. Chicago, Ill.

DOPISI.

"BOGU KAR JE BOŽJEGA — CESARJU KAR JE CESARJEVEGA".

Collinwood, O.

Cenj. mi list Gl. Sv.:

Z celeotino naročino tudi par besed! Prečital sem zanimiva poročila v Gl. Sv. št. 44. in 48, 1911. Potem št. 6. Gl. Sv. 1912. Tam je bilo pisano, da je avstrijsko sodišče obsodilo Antona Marinčiča na 18 let ječe radi "fovž" denarja. Šele sedaj sem na jasnem, zakaj se tako dolgo ne dela farovž sv. Lorenca, čeprav je takrat, ko me mene "spravljali" iz društva Rev. Lavrič obljubil 100 dol. za farovž; če je takrat tudi Lepi Tonček prispeval za 100 dol? najbrž ne. Ko je šel imenovani pred 3 leti v staro domovino na "špancir" je zabičil društvenemu odboru dr. sv. Lorenca, katerega predsednik je bil: Glejte, da spravite do moje povrnitve Lokarja, iz društva in če ne bo "šlo" drugače, bom sam plačal sodnijske stroške da se ga znebimo. In kako so si vendar njegovi "tovariši" prizadevali, da izvedejo naročilo in ukaz svojega gospoda: posebno Andr. Slak in Ivan Šustarski in še nekaj drugih so "delovali" nato, da bi dobil "šibpos", pa ni šlo — dokler ni gospodar sam prišel nazaj. — Sključen sem pa bil radi — Tončevega denarja, ker drugega vzkoka niso imeli sključiti me. — Morebiti tudi gl. taj. K. S. K. J. o tem kaj ve. Sicer sta bila z Tončkom bolj "naskriž", pa odkar ga je obiskal g. Zalar na domu, se sta nekoliko "zbljžala".

Da pa ostane vse v prid dr., so posadili Slaka na prezidentski stol — Lepega Tončka pa za temno zidovje, kjer ima časa premišljevat o neumnosti žuželjk!

Gospod urednik, verjemite mi, da je to cela zgodovina malih črvo, ki so pa povzročili veliko sprememb. Ni to višek in pade Napoleonov: Najprvo navaden delavec za \$1.45 na dan, potem salurni in nazadnje kapitalist in nazadnje priti brez usmiljenja v 18-letno telnico! Vse to v 8 letih...

Ali niste nič užaljeni Vi, njegovi tovariši, ki ste nekdanj drveli za njim kot neuki kozli in divji bik? Kaj mu nečete "pomagati" sedaj, ko je on v luknji? "Zakaj ne daste bogu kar je božjega in cesarju kar je cesarjevega?" Tonček je odračunal na obe strani — kje ste pa Vi, potomei Marinčiča, pristaš And. Slak, J. Šustarski, itd.

Čital sem tudi v "Cl. Ameriki" obljubo nagrade 10 tisoč dolarjev ameriške vrednosti tistemu, ki dokaže da ima Ant. Marinčič en sam nepošten cent. Da pa iz nagrade ne bo nič je gotovo — ker denar je postal prah in pepel. Kdo je dal tisto priobčiti v Cl. Am. ne vemo, pa je ravnotako all right.

Dan plačila pride za vse — začelo se je pri najvišjem, neha se pri najnižjem. Kakor zraste iz malega sadu mogočeh hrast, tako majhen mršesek košatega velikana zopet uniči, polagoma, pomalem, redno, sistematično, pridno in uspehazasigurano. Triperesna veja se je pričela krusiti, gnjiti, giniti in utone nekega dne v svojem lastnem ničevu.

In na horizontu zasije solnce... John Lokar, član dr. V. Boj. Tolstoj in Vrh Planin. 6020 Holmes ave., Collinwood, O.

Breezy Hill, Kans. Cenj. ured. Glas Svobode:

Želim poročati nekoliko iz naše naselbine; kaj se tiče dela še nekaj gre, to pa zato, ker kmalo poteče plačilna lestvica med delavci in premogarskimi baroni. To pa zatagadelj, da si delodajalec preskrbe in napolnijo svoja premogarska skladišča. Tedaj jim pade nekoliko več drobtinice za uboge delavske pare, dobrovedoče, da jim bodo zadnji stoterno povrnil — s tem, da bodo podražili premog, premogarje pa izstradali v podobi suspendacije dela ali štrajka.

Na društvenem polju še nekaj napredujemo, vendar pa bi lahko rekli, da jih imamo tukaj v naši mali naselbini skoraj preveč. — Marsikateri rojak prišede iz stare domovine ali iz družih krajev, ter še nima nobenega društva ne ve, h kateri jednoti ali zvezi bi pristopil.

Vsem onim, kateri še niso pri nobenem društvu svetujem, da pristopijo S. S. P. Zvezi. Vstopnina ni velika, kakor tudi asesment,

za toliko podpore kot je plačuje S. S. P. Z. Namreč 8 dol. tedenske bol. podp. in 500 dol. usmrtnine. Toraj rojaki, pristopajte k naši Zvezi dokler je še čas! Ob jednem pa opominjam člane dr. št. 48 S. S. P. Z., da se bolj redno udeležujejo mesečnih sej kod dozdaj. Posebno opozarjam bolniške obiskovalce, da svoj posel točno izpolnujejo, da ne bo potem izgovorov, ne o dene, ne od druge strani.

Še nekaj bi rad opomnil brate in sestre S. S. P. Z. to pa radi dedečega slučaja. V naše društvo št. 48 S. S. P. Z. je pristopil pred kakimi 5 meseci neki rojak, ki pa je prekoračil dobo 40 let. Pravila pa govori, da vsak, kdor hoče pristopiti S. S. P. Z. in je prekoračil 40 leto, se mora izkazati z verodostojnimi spričevali (to je z vojaško knjižico ali rojstnim listom); ker pa rojak ni bil vojak se z isto nemore. Za rojstni list je pa pisal domov ter tudi poslal denar za istega, pa ni ničesar sprejel. V tem času je pa glav. taj obvestil naše društvo, da bo del preklican v glasilu cert. št. omenjenega brata.

Precej, ko sem slišal to zadevo, šel sem k njemu ter ga prašal, če nima nobenega izkazila glede svoje starosti. Pokazal mi je potni list (Reisepass). Jaz, misleč, da je to dovolj verodostojna listina, saj je podpisana od občine in okr. glav., poslal sem jo na glav. taj. Ne vem, kako bo glav. odbor ukrenil glede te listine. Upajoč, da se tudi kak drugi brat naše S. S. P. Zveze v takih slučajih oglasi, ostajam s pozdravom na vse brate in sestre S. S. P. Z.!

Matevž Drmota, preds., dr. št. 48 S. S. P. Z.

Chicago, Ill.

Ured. Gl. Sv.:

List Gl. Sv. se mi jako dopade. Vedno gledam, da pridobim kakega novega naročnika. Delavske razmere so pa danes bolj slabe in zato nimam tudi prevelikega uspeha v tem oziru. Posebno dobro se mi vidi za propagando svobodne misli brošura "Škof proti župniku", katere hočem več izvodov kadar izide. Da se Gl. Sv. z zanimanjem čita mi potrdi tudi to, da mi prijatelji vsako štev. hitro odnesejo. Pa naj ljudje čitajo dobre liste!

Fr. Godina, 1441 Fullerton ave.

Newburg, O.

Glas Svobode:

Kaj posebnega nimam za poročati. Včasih se kdo oglasi o "slogi" in "napredku". Večkrat tudi čitam v listih, kako pri katerem društvu tukaj napredujejo. Jaz pišem pa ravno nasprotno: kako regimentno nazadujemo! Mesto da bi rojaki k društvom pristopali, pa odstopajo. Tako n. pr. sta zadnji mesec pri dr. seji "Juntrnja Zarja" odstopila I. taj. in predsednik in volili smo nov odbor. — Med volitvijo hoče I. Cvelbar oditi iz dvorane kar mu pa vratar I. Kis zabrani. Radi te malenkosti je prišlo med imenovanima do krvavega pretepa. Pri dveh tukajšnjih katoliških društvih se tudi vedno pretepa in rujejo. Malo boljše je pri društvu "Slava" S. N. P. J., ki bo lahko napredovalo, če se bodo drugod po bratsko mlatili. Katoliška društva imajo pa še posebno bolezen: podpore nočejo plačevati; podporo, pravično podporo bolnemu članu odkazati — se jim zdi najbolj težko. Le podpore nobene!

Tako razmere v resnici stoje. Pozdrav čitateljem!

Naročnik. Klein, Mont.

Cenj. uredništvo:

Malo se čita iz naše naselbine. Delamo še precej zmerno, to je vsak dan razen nedelj. Vendar pa ne svetujem rojakom sem za delom hoditi, ker se težko dobi. Tu imamo 4 premogove rove. Rov št. 4 je vstavil delo docela; rov št. 3 dela 3-4 dni v tednu; rov št. 2 (Klejn) dela vsak dan, a nihče ne ve, kako dolgo še.

Tukaj je še precej Slovencev; mnogo jih ima tudi svojo domačijo in prav zadovoljno živimo v roundupski okolici. Za cerkev se ne brigamo, tudi nobene tu ni. — Nam vsem so zagotovljena nebesa! Vreme imamo izvrstno; snega ni. Ker je postni čas, vlečemo ploč. Deklet nimamo nič, moramo pisati po nje v Slovensko deželo! Pozdrav čitateljem Gl. Sv.!

M. Radosh.

Mariana, Pa.

G. urednik:

Nisem še čital v letošnjem letu dopisa iz te naselbine.

S 1. aprilom se pričnejo težke borbe v Pennsylvania državi, Rudarji smo izkorisčani in zmogzani do zadnje sile. Košek kruha, ki nam ga privolijo kapitalisti je tako slan, da si moramo preskrbeti boljsega, drugače danes premogokopu ni življenja. S 1. aprilom poteče torej stara, še od Roosevelta pogodbeni skala za premogarje. Deloviti moramo za boljše pogodbo, naši voditelji so dobili najboljše širnejše instrukcije, da deluje v njih smislu. Drugič bodo zopet volitve prezidenta Zjed. držav. Treba bo delavcu povedati jasno svoje mnenje, oddati glasovnico za enega ali drugega kandidata. Prepričan pa sem, da kdor Slovencev čita naš list Gl. Sv., bo svoj glas oddal za socialističnega kandidata, za delavskega zastopnika, za človeka, ki je za mir, svobodo, blagostanje in dober kruh vsem. O tem ni dvoma, da socializem tudi v Ameriki ne prodre!

Pozdrav svobodnim delavcem! M. Čebašek.

Lowber, Pa.

Ured. Gl. Sv.:

Kar se dela tiče, še ni preslaba tukaj; 1. aprila se nam pa obeta veliko homatij, morebiti celo štrajk.

Kake četrt milije od postaje Buena Vista so našli 28. feb. t. l. našega rojaka Jakoba Klauska, mrtvega ležati na tleh. Rojak je bil vbit od vlaka. Žalost nas je obšla, ko smo zaznali tužno novice, ker pokojnik je bil jako priljuden. V starem kraju zapušča očeta in dva brata. Bil je član S. S. P. Zveze št. 37. Pogreba so se vdeležili vsi bratje, za kar jim gre topla zahvala. Doma je bil pokojnik v št. Jurju pri Zidanem mostu na Dolenjskem.

Obenem opozarjam dr. brate, da redno plačujete svoj asesment, ker na seji 18. z. m. je bilo sklenjeno, da se ne plača več kakor enkrat za vsakega počasneža.

Pozdrav bratom v Zvezi!

John Sire, taj.

Renton, Wash.

Somišljenik urednik:

V tukajšnjem rovu se je pripetila nesreča in zadela našega rojaka Mike Rogliča. Stvar se je zgodila takole:

Roglič se je vračal s šihla, kar so ga dohiteli vozovi na tako ozkem prostoru, da se mu ni bilo mogoče nikamor unaknuti. Povožilo ga je na mestu do smrti. Tu di te nesreče je bil kriv nikoli sili milijonarski žep, kapitalizem.

Pokojnik zapuška tu žalujočo ženo in dva nepreskrbljena sina otroka. Žalujoči rodbini naše sožalje.

Umrlemo smo pridedili tukajšnji Slovenci lep pogreb, samo ta nebeski agent je hotel nekaj motit; to pa zato, ker je ubiti svobodni delavec. Najprvo je protestiral, da bi se krsto neslo v cerkev, ko so pa Marijine device potrdile, da so pokojnika enkrat videli v cerkvi, se je gospodu agentu sree omečilo in je dovolil vstop. Ko je pa prišel čas za spreved, nismo našli umrlega več v mrtvašnici ampak ga je pustil rimljanec pred časom in brez vsake dovoljenja v cerkev. Prosil smo ga, naj vendar počaka s ceremonijo, da žena pokojnika počasi hodi; rekel je, da čaka 5 minut!

Rojaki, rajte kot dajete težko prisluzene dolarje v nikdar sito črno malho, pristopite v podporo našemu društvu in postanite naročniki Gl. Sv.!

Pozdrav rojakom širom Amerike!

F. Petchnik.

Cleveland, 2. marca.

Cenjeno uredništvo:

V zadnji številki Vašega lista me je clevelandski dopisnik Ahasver popolnoma neupravičeno napadel radi mojih izjav o Primožu Trubarju, zato prosim, da priobčite sledeče pojasnilo:

Pri zadnji seji S. N. Čitalnice sem predaval o našem največjem pesniku Prešernu in rekel, da je bil on prvi, ki je napisal v slovenski izvirna umetniška dela trajne literarne vrednosti. — Primož Trubar je seveda prvi pisal slovenske knjige, a to so bile večinoma prestate in nabožni spisi.

Ne vem, kje so ona podla dejanja, ki sem jih podtikal našemu velikemu reformatorju. Saj nisem

govoril o filologičnih zaslugah Prešerna in Trubarja, ampak o literaturi. Ako je Ahasver dovolj poučen, bo pač razločeval med literarnimi umetniškimi deli in med neliterarnimi spisi, ki so pa lahko velikega pomena v jezikovnem in didaktičnem oziru. — Predaval sem vendar o literaturi in ne o verskih in jezikovnih delih.

Druga še večja laž je, da sem zahteval, da se odstrani iz Čitalnice slika Trubarjeva. Resnica je, da pri zadnji seji nisem rekel besedice o tej sliki. Bilo je pač pred par leti, ko je bil sprožen predlog, da naj se naroči slika Primoža Trubarja, ki bi stala 10 ali 15 kron. Čitalnica tedaj ni bila posebno bogata in moje mnenje je bilo, da naj se za ta denar naroče rajši knjige. Moje skromno prepričanje je, da imam vendar pravico izraziti svoje mnenje, posebno če smo svobodomiseln.

V imenu tolerance imam tudi pravico spremeniti svoj priimek, ako imam zadostne vzroke, in sem še vedno lahko dober rodoljub.

F. J. Kern.

OPOMBA URED.:

Da Ahasverovo poročilo odgovarja resnici, zato imamo prič v samem ured. Gospodu Kernu smo prepustili prostor za zagovor pri tem smo pa mnenja, da bi bilo boljše, če bi g. Kern molčal na vse.

Fakt je, da je bil g. Frank Jauh drugega mišljenja in naziranja o Primožu Trubarju, kot je F. J. Kern; nadalje je tudi resnica, da je g. Kern pred par leti nazaj pred branimi Čitalničarji izrekel v dopisu Ahasverja poročane besede in še več kot to. Med drugim je tudi povdarjal, da se odstrani iz Čitalnice časopis "Glas Svobode" in povpraševal po "Domoljubu". Nek poznan Čitalničar, (ki sedaj ni več v Clevelandu) pa je interpelatorja vladno opozoril na naprednost Čitalničarjev, program in pravila "Čitalnice" in toinono, nakar je g. Kern čitalniške prostore zapustil. In vse to odgovarja tudi resnici in to nam bodo potrdili vsi, ki so bili pri takratni seji "Čitalnice".

Želim, da je s tem zagovorom in odgovorom vse končano. Vemo pa toliko, da človek se lahko v teku let spremeni, g. Kernu je na tem le čestitati. —

ŽENA V PREGOVORIH.

Nabrala J. M.

Ženske pot je od ognjišča do praga.

Dve ženski tvorita zbor, tri že pekel.

Okoli ženske laži ne pride noben.

Kamor ne pride hudič, tja pošlje žensko.

Zblaznel je in se je oženil; zavedal se je in se je — obesil.

Prava žena je "krona stvarstva" in "roža življenja".

Žena umre dvakrat; na dan, ko neha dopadati, in na dan, ko neha živeti.

Ženske imajo večjo oblast v očeh, kot mi v zakonih in večjo moč v solzah, kot mi v utemeljevanju.

Ženski jezik je njen meč, ki ga ne pusti nikoli zarjaveti.

Najhuji ženski sovražniki so — ženske.

Duhovita de Stael je rekla: Veseli me, da nisem mož, ker bi se sicer morala z žensko poročiti.

Praviho, da, ko bi bil Kleopatrin nos krajši, bi se obraz zemlje izpremenil. —

Velika napaka.

Nekatere osebe imajo to napako, da si svojo hrano jako solijo ali pijejo jako mnogo mineralne vode vsako jutro. To je velika napaka zato ker preveč zavžite vode slabi kri in jo preveč zgoščuje. Da si eden redno jako soli svojo hrano ima v mnogih ozirih jako dober učinek na cel zistem, toda preobilo ali neredno uporabljenje bi povzročilo več škode kot koristi. Ti si moraš izbrati zdravilo, ki odpravi zabasnost in ojačuje črevovje. Tako zdravilo je Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. Vratna prebavne organe, da delujejo pravilno in poživijo celo telo. Deluje tudi jako dobro pri uravnavi želodčnih boleznih in boleznih čreves, zdržiže čisto kri in ojačuje živce. Je veliko zdravilo proti zabasosti in raznim ženskim boleznim. V lekarnah. Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Zdravljenje v 5 dneh

VARICOCELE
HYDROCELE
BREZ NOŽA
IN BOLEČIN.

Ozdravim vsacega, kdor trpi na Varicocele, Structuri; dalje ozdravim nalezljivo zastrupljenje, živčno nezmožnost, vodenico in boleznitličočih se možkih.

Popravite Vaše zdravje.

Ozdravim pozitivno želodec, pljuča, ledice in nepravike v jetrih.
(Za neuspešno zdravljenje ni treba plačati.)

TAJNE MOŠKE

BOLEZNI

ZGUBA NAGONA, BOLEZNI LEDICAH IN JETRIH zdravim hitro za stalno in tajno. Živčene onemoglosti, slabost, nap. por. zastrupljenje in zguba vođe.

PLJUČA

naduho, Bronchitis, srčne bolezni in pljučne zdravim po moji najnovejši metodi.

Preiskovanje brezplačno. Govorimo slovensko.

DR ZINS, 183 N. Clark St. Chicago
med Randolph & Lake
Odpri od 8 zjutraj do 8 zvečer. Ob nedeljah od 8 zjutr. do 4 pop.

J. F. HALLER
GOSTILNA

prve vrste.
Magnet pivo, mrzel in gorak prigrizek. Domači in importirani likerji. Tel. Canal 8066.

2103 Blue Island Av. cor. 21 St.

SVOJI K SVOJIM!

"Ali že imate gramofon? Ali imate slovenske gramofonske plošče? Rabite li uro, verzico, prstan ali kakoršnosibodi zlatinno in srebrnino? Vse to najdete v našem ceniku, kterega Vam pošljemo zastoj, in poštine prosto, samo pišite ponj."

A. J. Terbovec & Co.

Nasledniki:
Derganc, Widetič & Co.
1622 Arapahoe St., Denver, Colo.

Dobra Unijska Gostilna, kjer se mrzel in gorak prigrizek. : Pod vodstvom Jos. S. Stastny

2005 Blue Island Ave.

velika Dvorana za društvene in unijske seje, in druga dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

M. KARA

1919 So. HALSTED ST.
cor. 19. Place.

Vam je na razpolago pokazati svojo najboljšo zalogo

zimske in spomladne obuče.

Irgovina s novodobnim obuvhalmo

Vstanovljena leta 1883

Velika zaloga obuvhal najnovije kako-vosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT
631 Blue Island Ave., Chicago.
Druga vrata od Kasparjeve Bank.

Phone: Canal 80.
HOERBER'S CREAM OF MALT

Martin Nemanich,
GOSTILNA

Vogal 22. in Lincoln Street
Prostgorak in mrzel prigrizek vsak dan.

SLOVENCI POSEČAJTE
"Little Bohemio"

kjer se toči izborna importirano pivo, Ahasver Bush in Olympia pivo. Vse vedno na žepu!

Izvrstna kuhinja. Fina vina in smodke.
Za obilen poset se priporoča.

CYRIL FIALA, Prop.
Loomis Str. v neposredni bližini Blue Island Av. in zap. 18. ul.

ITALIJO

IN
ADRIJO

PO STARI IN ZANESLJIVI
CUNARD ČRTI

VSTANOVljena 1840.

Ogrsko-ameriška postrežka
Iz New Yorka v Reko via Gibraltar, Genova, Neapoj in Trst.

Novi moderni parniki na dva vijaka.

Posebno izbrani za to plovbo:

SAXONIA - - 14.270 tonov
IVERNIA - - 14.210 tonov
CARPATHIA - 13.600 tonov
PANNONIA - 10.000 tonov

CUNARD STEAMSHIP COMPANY, Ltd.
S. E. Cor. Dearborn and Randolph Sts., Chicago.
or Local Agents Everywhere.

G. VOKOUN

1411 W. 18th St., Chicago.

V moji trgovini se do be prve vrste cigare, dobre svačice in raznoličen tabak iz vseh dežela.

Slovinci, oglašajte se pri meni!
Telefon Canal 2301 Pepraviljalnica dežnikov in pip.

"Slovenian Club" Saloon

V STRINGTOWN,
Leadville, Colo.

e priporoča Slovincem za na irano in stanovanje.

JOE LANICH, lastnik.

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALOA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
62-84 Fisk St, Tel. Canal 1406

RAZNO IN DRUGO

Kranjsko.

V Macedoniji kot v Beli Krajini. Iz Macedonije se je vsled bede, nastale radi vednih zmešnjav, izselilo v zadnjih letih 20.000 Macedoncev. Cele vasi so, kjer ni nobenega možkega več doma. Ali je kaj boljše po nekaterih vaseh v Beli Krajini, kjer so samo otroci, ženske in starci doma, možaki pa vsi v Ameriki. Bela Krajina je v Avstriji.

Mošnja zlata. Tovarniška mojstra Sper in Lakovič v tovarni v Lesju sta nesla iz tovarne v drvarnico vrečo slame, da se porabi za kurjavo. Ko sta vrgla žakelj na tla, sta čutila v žaklju nek težak predmet. Ko sta slamo iztržala iz vreče, sta našla v nji mošnjo polno cekinov. Njih vrednost znaša 4520 kron.

Prijatelj čebel. V letih 1910 in 1911 je zmanikal v Leskovcu in njegovi okolici marsikak panj čebel. Trudili so se posestniki in orožniki, da bi dobili in zalotili te čudne sladkosnedene tatove, pa je bilo vse zastonj. Tudi Nacetu Vreču, peku v Leskovcu, je zmanikalo nekaj panjev. Naenkrat pa pride nek posestnik iz Leskovca slučajno v Mrtvice k zidnici Mihe Škoflanca, petdeset let starega posestnika iz Leskovca. Našel je tam razbite tiste panje, ki so bili njemu ukradeni. — Ko se je to zaznalo, so prišli tudi drugi pravemu tatu na sled. — Škoflanec niti tajil ni svojega počtetja in je bil nagraden, kakor smo zdaj izvedeli, s trimesečno ječo za pridno ugonabljanje tujih bučel.

Dr. Ljudevit Jenko, sloveči zdravnik za oči, oče prvih dveh slovenskih doktorice zdravilstva in ustanovitelj "Ruskega kružka", je umrl v Ljubljani dne 6. z. m. Blagi rodbini naše sožalje!

Požar. Na Velikem Brdu pri Postojni se je vnelo 30. jan. ob 6 zvečer poslopje posestnika Martina Čika. Zgorelo je poslopje in 270 meterskih stotov sena. Posestnik ima škode za 5000 kron, a je baje pokrita z zavarovalnico.

Vinska kupčija na Dolenjskem. Vinski pridelek se je že močno poprodal. Cene so znašale od 46 h do 56 h za 1 liter in tudi več. V zadnjem času stoji cena in tudi kupčija je odnehala. Belokrajina ima še dosti vina na prodaj.

Iz Novoga mesta. V četrtek zjutraj 8. feb. okrog 6. ure se je ustrelil s samokresom v levo trebušno stran na Stari cesti v Novem mestu 17letni Leopold Kafan, poštni oficijant, doma iz Semiča. Kaj je mladeniča gnalo k temu koraku, se ne ve.

Samomor z dinamitno patrono. Zadnji mesec, 10. feb. so našli na Jeličnem vrhu pri Idriji mrtvo truplo mladega moža z razbito glavo. V mrtvecu so pozneje dognali 24letnega rudarja Ivana Cunta, ki je že preje večkrat dejal da izvrši samomor. Skušal si je izposoditi revolver, a ga ni mogel dobiti. Zato si je položil v usta dinamitno patrono in jo zapalil. — Vzrok samomora je neznan.

Uboj. V vasi Kij pri St. Petru na Dolenjskem je prišlo med fanti zaradi deklet do pretepa, v katerem je bil Bevec, sin trgovca iz Bele cerkve, tako močno udarjen po glavi s sila močnim nožem ali dletom, da mu je bila prebita črepinja in možgani ranjeni. Prepehljali so ga v bolnico usmiljenih bratov v Kandiji, kjer je kmalu umrl. Krivce, oziroma krivci pridejo nazbrže že pri prvem porotnem zasledanju na vrsto, ki se prične pri novomeškem okrožnem sodišču.

"Slovenski Ilustrovani Tednik" v Ljubljani je izdal za leto 1912 velik 124 strani obsegajoč koledar, ki vsebuje zelo mnogo lepih zanimivih slik, šaljivo povest, tabele za obresti itd. Koledarska vsebina je razdeljena vsak teden po eno stran da se lahko napravi za vsak dan beležke ne le sproti, temveč tudi že naprej, da se ne pozabi kake zadeve, n. pr. kdaj poteče kak rok i. dr. Zraven so tudi razpredelbe za zapisovanje dohodkov in stroškov za vsak dan in vsak teden. Taka uredba koledarja je jako dobra, ker se ljudje na ta način navadijo, da si zabeležujejo vse sproti ter dobe tako jasen pregled svojega stanja. Tak pregled pa marsikoga obvaruje izgub in nepotrebnih izdatkov ter neljubih sitnosti. Mnogo se je že

pri nas pisalo o razumnem gospodarstvu in gospodinjstvu, a same razprave o tem nimajo uspeha. Uverjeni smo, da bo praktična uredba koledarja "Slovenskega Ilustrovanega Tednika" mnogo pripomogla k temu, da se bodo tudi priprosti ljudje navadili, da si bodo sproti zabeleževali vse potrebno. Koledar "Slovenskega Ilustrovanega Tednika" je bogato ilustrovan in ga radi praktične uredbе vsem prav toplo priporočamo. Stane 30 centov. Naročniki "Slovenskega Ilustrovanega Tednika" ga pa dobe poštine prosto in brezplačno. Naročite se torej na "Slovenski Ilustrovani Tednik".

Štajersko.

Žensko delo v rudniku. Iz Trbovelj poročajo: Na delavko Jero Kapelj je padel v jami iz visine velik kos premoga in ji zmečkal desno nogo. Prav tako je padel tudi na delavko Marijo Viščekovo težek kamen na desno nogo in jo zlomil. Obedve težko ponesečeni delavki so odpeljali v rudniško bolnico. Žalostno je, kadar slišimo o moških žrtvah rudniškega kapitala; toda srd stisne človeku srce, kadar zve, da se je vsled nenasitnosti rudniškega kapitala ponesečila globoko v rudniku slabotna ženska, ki po svoji naravi nikakor ni za tako naporno delo.

Primorsko.

V Podgradu je umrla gospa Ana Deklevova, soproga ondotnega župana g. Ivana Dekleve.

Odpravljani prazniki na Goriškem. Glasoim papeževnega odloka odpadejo na Goriškem sledeči prazniki: Svečnica 2. februarja, sv. Jožef 19. marca, Oznanjenje Marije 25. marca, Mala gospojnica 8. septembra in drugi praznik o Veliki noči, o Binkošti in o Božiču.

POUČNI DEL.

Rastline, ki naznanjajo vreme. Bodeča neža ali kómpava ni samo zdravilna rastlina, ker krepča, a ko se uživa, želodec in živčevje, ampak naznanja tudi vreme. Njena čaša se zapre, kadar se bliža dež, in se zopet odpre, kadar nastopa lepo vreme. Take rastline sta tudi meseček in pa kurja čevca. Če sta zaprti še zjutraj ob 9. uri, je še isti dan dež. Tudi kisla deteljičca stiska pred dežjem svoja tri peresca skupaj. Rumena lakota pa naznanja dež, če močno diši.

Če hočeš dolgo živeti, jej med. Jejmo mnogo medu in ohranili si bomo zdravje. Čisti med je nenavadno zdrava hrana. Med ne rabiti za prebavo ne žlez, ne močnega zdravca želodca, njegove naravne lastnosti so take, da prehaja v kri in nam daje zdravje in življenjske. Zato naj bi bil v vseh rodbinah med kot hrana vdomačen. Na kruh namazan nam kaj dobro prija. Posebno dobro je zavžit med zjutraj, med pripravljamo posebno starim osebam. Tudi žene, ki trpe na zdravlilo, ki slabotnim vsekdar le prija in nikdar ne škoduje. Z medom sladimo lahko mleko in druge pijače.

Alkoholizem in dojenčki. Otroški zdravniki so dognali, da matere, ki so vdane opojnim pijačam, imajo prav malo ali pa nič mleka, tako da nikakor ne morejo preživljati same otrok. Iz tega je dokazano, da preide alkoholizem v materino mleko. Tudi živčevje je zelo oslabiljeno pri takih otrokih, katerih matere so pijanke. Ako so otroci slabo prebavljali ter so se matere začele zdrževati alkoholnih pijač, so tudi dojenčki kmalu ozdravili. Za nalezljive bolezni so najbolj dovzetni otroci, katerih starši so alkoholički.

Justični umor? V Parizu so usmrtili morilca Rozo. Ko so zdravniki po usmrtili morilca pregledali njegovo glavo, so konstatirali, da mož ni bil pri pravi pameti, vsled česar tudi ni mogel biti odgovoren za svoje dejanje.

Posiveli otroci. Iz Zagreba se poroča: V ljudski soli v Pakracu je nenadoma pošvelo 60 otrok. — Nenavadni dogodek je vzbudil vseh zdravniških krogih velikansko značajno. Otroke so odpeljali v bolnišnico v Zagreb.

Delavska gimnazija v Pragi. — Narodna socialna stranka je sklenila na predlog poslancea Klofačarja, da se ustanovi v Pragi privatna

gimnazija, ki bo namenjena izključno delavskim otrokom.

Obsojen škof. Varšava, 10. februarja. Kazenski sodni dvor je obsodil rimsko-katoliškega škofa Ruskiewitza na 16 mesecev ječe, ker je ločil veljavne marijaniske poročence in jih zopet poročal.

Odprava praznikov. Ker se avstrijski škofi zaradi praznikov niso mogli zediniti, so naprosili papeža, da on razsodi. Papež je razsodil tako, da odpade šest praznikov, in sicer: drugi božični praznik, velikonočni ponedeljek, binkoštni ponedeljek, rojstvo Marije, Svečnica in Trije kralji.

Nehvalečnost — plačilo sveta. Ko je ruski car Nikolaj I. ležal na smrtni postelji, je vprašal svojega prijatelja, poljskega velikaša Wielopoljskega, katera dva vladarja sta bila najnespretnjša v postopanju nasproti avstrijski monarhiji. Wielopoljski ni vedel, kaj bi odgovoril svojemu carskemu prijatelju. Car pa je pojasnil: "Vaš kralj Sobjeski in — jaz. — Sobjeski je rešil Avstrijo pred Turki, jaz pa pred Madjari! Pa glej, kako je vračala svoj čas Poljakom, pozneje pa meni v krimski vojni!"

Pastor o republiki. Bela vrana med črnimi gavrani je pastor Keck v Herrenhausenu na Hannoveranskem. — Pred kratkim je "Volkstribune" priobčila pismo, ki ga je pisal somišljeniku vojvoda Humberlandskega in v katerem pravi: Najidealnejša vlada je republika — to je tudi moja osnovna misel. Temu idealu ne vstržamo, če zavlačujemo zgodovinski razvitek z brambno dinastičnih koristi, ki se pač ne vjemajo z dobro umevanimi ljudskimi koristmi. Nikdar se niso dinastične koristi krile z ljudsko koristjo. — Prav zares da ne razumem, kako more svoboden človek — izimši fevdalec, ki natanko vedo, da so zaradi lastnega dobička svojemu kralju dobri — dandanes nastopati kot zaščitenih dinastičnih interesov." — Da bi se svoboden človek, ki ni slučajno sam član te ali one dinastije, ogreval za dinastične interese, bi bilo v resnici čudno. Ampak če pogledate ljudi, ki imajo pri nas dinastična čutila zmerom na koncu jezika, če se ozreje na naše klerikalce, katerih svečana govornica je patriotični superlativ, opazite takoj, da so to ljudje skrivljenih hrbtišč, ki prihuljeno čakajo, da jim pade kako dostojanstvo ali pa napitnina z visoke mize.

Cas. — Velika in važna stvar je za človeško življenje dejstvo, da čas beži in da se ga duševno izpolni. Če človeka ta misel popolnoma prešine, postane precej mirnodušen napram sreči in nesreči, veselju in bolečini. Kaj je sreča in nesreča, kaj veselje in bolečina drugega, kot tok časa, od česar nam ne preostane drugega, razen kar smo si tega duševno predelana ohranili? Čas je najvažnejša stvar v človeškem življenju; ker kaj nam preostane od veselja, ko je zbežal čas? Čas je tolažiliva stvar v našem življenju. Ker tudi bolečina ni po njegovem poteku nič: čas je tir, po katerem hitimo naproti zadnji uri, vodi k neznanemu. S tem napredovanjem je v zvezi moč dozorevanja; to dozorevanje je večje in boljše, če spoštujemo čas, se po njem ravnamo, ga ne zapravljamo in če ga smatramo za tisto največjo končnost, v kateri se vse, kar je končnega, zopet razliva. Viljem Humboldt.

NASPROTNIKA.

Pripetilo se je, da sta nekdanj bila dolar in cent sama v žepu, in dolar se je pričel povzdigovati rekoč: "Jaz sem velik, ti pa si ničla. Jaz sem bel in svetel, ti pa si črn ter ničvredni indijanski idijot! Tudi sem veren, ker vedno povdarjam, "In God we trust", a ti si pagan. Jaz sem patriotičen, ko nosim na eni strani ameriškega orla, in na drugi božanstvo in svobodo ter dajem veliko veselja ljudem. Tudi sem vedno nebeško vesel, ker me obdajajo zvezde o katerih lahko mislim, ti pa nimaš nič, ne misliš nič pa tudi vreden nisi nič. Jaz sem dragocen, ker sem svetlo srebro in me vsakdo želi imeti, ti pa si črn in grd baker, ki te nihče ne mara."

"Vse to je možno," mu odgovoril rečni cent. "Mogoče, da si res bolj patriotičen od mene ter bolj veroljubljen, toda vedi, da grem jaz večkrat v cerkev kot ti, in se me tudi večkrat daje v milodar kot pa tebe."

50,000 KNJIZIC

V DAR LJUDEM.

Vsaka knjižica je vredna \$10.00 vsakemu bolnemu človeku.

Mi želimo, da vsaki bolni človek piše po našo urejeno zdravilno knjižico. Ona knjižica svetuje v poljudnem jeziku, kako da se doma vpešno zdravi: Sifilis ali zastrupljena kri, slabotni život, izgubitev možgi, reumatizem in trganje v kosteh, spolne bolezni, kakor tudi bolezni v želodcu, na vranci, ledvicah in v mehuru. Ako ste izgubili nado in ako vam priseda zabavajo denar dajati, tako pišite po ono zdravilno knjižico, katero vam nemudoma pošlemo in bodite uverjeni da ozdravite. Na tisoče ljudi je ozdravilo po navodilu te prekorne knjižice. Ona vsebuje znanost, katero bi moral znati vsaki človek. Zapomnite si, da se ona knjižica razpošilja popolnoma brezplačno, ter tudi mi plačamo poštino. Izpolnite dolenji odrezek in ga nam pošlite in mi vam pošljemo popolnoma brezplačno ono knjižico.

IZPOLNITE ODREZEK SE DANES IN POSLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicag. Ill.

Gospodje: Mene zanima ponudba, s kojo pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo tako pošlite.

Ime..... Država.....

Pošta.....

Na dobrem glasju.

Malo je na svetu zdravilnih pripomočkov, ki so na dobrem glasju, vsako sezono v letu, v vseh krajih dežele in vseh slojih ljudi. Najbolj znani od takih pripomočkov je:

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

Vzrok tega dobrega imena je, ker je ta zdravilni pripomoček velikega dobička v tolikih slučajih bolezni človeškega tela. Narejeno iz najbolj bogatega in čistega rdečega vina in izbranih medicinskih želišč in je narejeno v to, da ozdravi obolele ude prebave. — Odstrani:

- Bolečine želodca,
- slab počutek po jedi,
- teško spuščanje vetrov,
- ščipanje,
- slabo prebavo,
- zabasanost,
- nervoznost,
- zgubo, teka, švohost,

in uredi težko oddajenje hrane. Je jako dragoceno v vseh takih boleznih, kjer se pokaže švohost telesa in kjer je kri slaba. Moralo bi se rabiti v vseh boleznih želodca, jeter in za nepravilni tok krvi.

Za dobiti v lekarnah.

Ne jemlji cenih, slabih ponarejenj.

JOS. TRINER

IMPORTER & EXPORTER,

1333-1339 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

COLORADO COLUMBINE BREWING CO.

Domača pivovarna.

Slovenci, podpirajte domačo industrijo!

JOE COLOB,
predsed., blagajnik in upravitelj.
URAD: 105 Harrison Ave.,
LEADVILLE, COLO.

"NARODNA DVORANA"

in NARODNI SLOVANSKI SALOON

4837-43 Washington St., DENVER, COLO.

Vedno domače dobro vino, likerji i cigare.

Vsi Slovenci se zbirajo v tem salunu!

Za obisk se priporoča JOHN PREDOVICH, lastnik

RAILROAD EXCHANGE BAR

2245 Larimer St. Denver, Colo.

Slovencem se priporoča kot dobra domača salunarija.

Louis Prosek in Joe Fischlin

LOUIS ROBSEL

Slovensko-brvaški

SALOON

Vedno sveže pivo, izvrstno zganje in pristno domača vina.

460 Grand Ave.

KENOSHA, WIS.

Telefon 1199

00000000000000000000000000

PIRUHE

pošiljajo naši rojaki radi svojim sorodnikom, prijateljem ali znancem v staro domovino in to seveda najraje v gotovem donarju, kar pa najhitreje, najvestneje in najceneje preskrbi

FRANK SAKSER CO.,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Podružnica:

6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako vam vaš rojak najboljše postreže? Sedaj pošiljamo

100 kron avstrijske veljave za \$20.50

s poštino vred.

Angleščina brez učitelja!

Po navodilu slovensko-angleške slovnice, tolmača in angleško slov. slovarja. Knjiga trdo v platnu vezana stane \$1. in jo je dobiti pri:

V. J. KUBELKA, 538 W. 145 St., New York, N. Y.

..... Največja zaloga slovenskih knjig. Pišite po cenik.

ZOB ZA ZOB.

ČRTICA IZ ZAKONSKEGA ŽIVLJENJA.

Za zakonske može in žene spisal Blaž Pohlin.

“Tako, ljuba moja ženičica, zdaj pa moram iti. Sladko spanč-kaj, srček, in sanja naj se ti o sve-tli sreči, da dohodiš po rajju, posu-tem in obsejanem z zelenjem in cvetjem. Zdrava, moja Pepca!”

Rudolf Repič je govoril tako, ko je odhajal od sedmih zvečer v službo na železnico. Poljubil in objel je svojo ženo še enkrat srčno in veselo kot mlad mož ter odšel po par sladkih besedah v črno noč.

Pepca je ostala sama. Popravila si je razmršene lase, ki jih je zmedla prevroča ljubezen Rudol-fova, nato se pa vsedla s knjigo na zofu in se namenila brati.

Prebrala je par stavkov, to se reče, z očmi je šla preko njih, njene misli so pa bile drugod. — Njen duh je splaval v pred krat-kim minulo preteklost, ki je bila dokaj različna od sedanjosti.

Pred dvema mesecema se je o-možila Pepca. Storila je ta korak takorekoč v nekih sanjah, ne ve-doč, kaj je učinila z njim. Šele pozneje je prišlo spoznanje, da je izgubila zlato prostost, polno veselja in cvetja. Toliko čestilcev je imela preje, lepih, brhklih mla-deničev, ki so tekmovali, kdo jo bo bolj in bolje zabaval, hodili so na sprehode, v gledališče, na ple-se in povsod se ji je sipalo raz-košno razvedrilo.

A zdaj? Zdej je prikovana na človeka, ki se ji je zdel ljub pred poroko, ki ga pa mrzi toliko bolj, čim dalj živi z njim skupaj. Odu-ren ji je in vsaka njegova ljube-zenska beseda, vsak njegov objem, zlasti pa vsak njegov poljub jo zamrzi, da bi si rajši dala pri-ložiti klobuto, kot pa poslušati njegove prijazne besede in čutiti njegove prisrčne objeme in vroče poljube.

Pepca ni bila sentimentalna ženska, da bi se vsled tega uda-jala brezplodnemu celournemu razmišljanju. Ne! Bila je lahke nra-vi in če se ji je pripetila nez-goda, kot je bil baš njen zakon, znala si je poiskati razvedritve.

Ko je sedela na zofu, si ni dela-la težkega srca z nepremišljenim korakom, s katerim je stopila v zakon, ampak čakala je svojega ljubimca kot sladke preostanek iz prejšnjega življenja. Miško je bil njen najljubši prijatelj v predzako-nski dobi in tak je ostal tudi pozneje. Srečne trenutke sta uži-vala, ko Pepca še ni bila žena po-ročena in nič manjšega veselja ni bilo med njima, kadar sta se na-slajala na dobrotah in sladkostih drug drugega.

Ni dolgo čakala, Miško je ve-del, kdaj odide Rudolf, kdaj mo-ra v službo in da si ne bi kratil predregrega časa, prihitel je ko-maj četrtr ure po moževem odhodu v objem svoje ljubice Pepce, kjer je bil sprejet s toliko večjo pri-srčnostjo, kolikor naznosnejši je bil tej Rudolf.

Ni naš namen tukaj praviti po-sameznosti iz tega uživanja pre-povedane ljubezni. Morda bi pri tem zašli v tako pripovedovanje — če bi namreč hoteli biti natan-čni in bi verno slikali razne priz-o-re — da bi se nam od kake, mo-rebiti celo nepoklicane, strani ho-telo očitati, da smo zasnovali te vrste, da si nakopljemo na glavo greh pohujšanja in greh zapelje-vanja v greh. Tega pa ne maramo biti deležni, zato povemo samo, da sta se Pepca in Miško strašansko dobro počutila tisti večer in da sta bila prepričana, da so jima ti dobri počutki zagotovljeni vsu noč do ranega jutra.

Nesreča pa nikoli ne počiva in tudi tisti večer ni. Rudolf Repič je na postaji zaznal, da je to noč oproščen službe. Kdo bi bil bolj vesel od njega! K ljubljni ženiči pojde, k ljubeči svoji Pepci in da bo bolj vesela njegovega prihoda, šel je v prodajalnico in nakupil marsikaj, kar bi osladilo že itak sladke medene tedne.

Zastonj je čakal odziva. Pepce ni bilo odpret. “Morda je zaspala revica pri luči, ko ji dolgčas raz-jeda dušo,” menil je in pozvonil vnovič. A zopet nič. To se mu je zdelo čudno. “Morebiti se ji je pripetila kaka nesreča, ko je sa-ma?” vprašal se je ves v skrbeli in tiščal z vso močjo na zvonilo, da bi zbudil človeka iz najtršega spanja.

Končno je vendar začel korake. Sree se mu je oddahnilo, dasi mu je utripalo z močjo kovaškega kladiiva. Pepca je v tem odklenila in odprla vrata. Zagledavši pa svojega moža je ostrmela, kot bi videla prikazen.

“Ti si, Rudolf,” vprašala je in oči so se ji povečale.

“Da, jaz. A kaj ti je, da me ta-ko plašno gledaš? Kaj si tako razmršena, kaj puhti iz tebe vro-čina?”

Ne da bi čakal odgovora, je vstopil. Prijel je ženo pod pazdu-ho in stopal z njo v spalnico. Da-la se je voditi kot otrok, ki je pravkar shodil. Ko sta vstopila, obstal je on pri vratih. V sobi je bilo vse v neredu. Po zofu je bila razmetana obleka, moška in žens-ka, na postelji je bila pa odeja zgnetenjena, kot bi si vrane naprav-ljale v njej gnezda. Rudolf je o-strmel kot prej Pepca, kot bi vi-del prikazen. Oči so se mu pove-čale in ravno je hotel staviti ženi vprašanje — kakšno, ni prav nič vedel — ko se je zganil zastor pri oknu.

Rudolf je odmaknil zastor. Za njim je stal Miško v spodnjih hla-čah in srjači in tudi njemu so-se povečale oči, kot bi videl prika-zen.

Rudolfu je za hip zatemnel o-braz, takoj pa se zopet razjasnil. Zgrabil je ženo za roko in jo su-nil na sredo sove. Nato je rekel: “Imetja se dobro vso noč! Iz-rabita priložnost, ki je tako lepa! Sladko spančkajta in sanja naj se vama o svetli sreči, da hodita po rajju, obsejanem in posejanem z zel-entjem in cvetjem...”

Po teh besedah je zaprl sobna vrata in jih zaklenil. Prebil je noč v kuhinji. Koliko je spal in kako, to si vsak lahko misli, sodi pa tudi, kakšni občutki in počut-ki so obhajali Pepco in Miška, ki sta bila neprosto voljno zaprta in prisiljena uživati okisane sadove svoje ljubezni.

Zjutraj je Rudolf skuhal zaj-trk ter ga prinesel zaljubljenca-ma v sobo želeč jima prav prisr-čno dobro jutro v upanju, da sta se naučila v polni meri sočne lju-bezni. Ženi je pa dejal: “Večerjo priprav za tri osebe. Glej, da bo dobra in okusna; več-ti ni treba vedeti!”

Nato je odšel in cel dan ga ni bilo domov.

Pepca je storila po moževem ukazu. Napravila je dobro večer-jo za tri osebe, dasi so ji bile ne-razumljive Rudolfove besede. Sr-ce ji je bilo skrajno nemirno, ne ker je lomila in prelomila zakon-sko zvestobo, ampak ker se je ba-la, če jo zapodi mož, pri katerem se ji je tako dobro godilo in po katerem bi imela tako lepo pokoj-nino, na kar vsaka ženska najbolj gleda pri možitvi, ker je vsaka v dno svoje ženske duše prepričana, da bo preživela moža. Žalibog mo-ra res mnog zakonec pod zemljo uprav zato, ker je zakonec.

Ko se je približal večer, vrnil se je Rudolf domov. A ne sam. Pripeljal je seboj živahno dekle ter takoj pri vstopu naznanil Pep-ci, da bo ta pripeljanka — Vin-cencija ji je bilo ime — večerjala z njim. Seveda mora večerjati tu-di ona, Pepca.

Večerjali so skupaj. Ker je Ru-dolf poznal žensko nra-v, da si namreč Evine hčere kaj rade sko-čijo v lase in si razpraskajo o-braze, kadar prikipi njih sovraž-nost in ljubosumnost do vrhunca, zato se je za vsak sicer nepriča-kovan slučaj vsedel med Pepco in Vincencijo ter tako med dvema ognjena z največjim tekom použi-val res izborno večerjo, ki je kar prehalviti ni mogel. Tudi Vincen-cija je imela silen apetit kot pred dolgim popotovanjem. Pepci se pa ni dalo večerjati. Grizlo jo je v prsih, pekelo in žgalo in če bi se Rudolf ne bil tako spretno vse-del, morda bi se bili res prsti nje-nih rok zapletli v frizuro Vincen-cijino in ji izruvali za mil spomin šopek las. Tako pa je ta prizor iz-ostal in mi kot vobče vestni in to-čini poročevalci, katerim samo kak brezbrki licejski doktor očita nevestnost in netočnost v poroča-

nju, smo bili dolžni to poudariti tembolj, ker bi se sicer lahko su-milo, da smo vede ali nevede po-vršno opravili svoj podlistkarski posel.

Ko je naša trojica povečerjala — tudi vina ni manjkalo, da se je duša tem krepkejšo privezala — dejal je Rudolf svoji ženi:

“Zdaj pa ti, Pepca, pospravi z mize in se odstrani. Midva z Vin-cencijo sva se namenila, da pre-nočiva tukaj za zaklenjenimi vrati, ti si pa lahko postelješ v kuhin-ji na tleh prav tam, kjer sem jaz snoči prebil. Zjutraj pa prinesi zajtrk!”

In zgodilo se je tako, kakor je ukazal in odredil Rudolf. Da se v posamezne prizore tega prenočevanja ne bomo spuščali, je že iz-zgoraj navedenega vzroka več kot gotovo, kajti Rudolf in Vin-cencija sta bila verna posnemoval-ca dejanj Pepce in Miška prejšnji večer. Zob za zob!

Po zajtrku drugo jutro je na-pravil Rudolf svoji ženi pridigo, kot je še ni slišala svoje življenje, dasi bi jo bila že večkrat zasluži-la, potem ji je pa pokazal vrata z besedami:

“Pojdi in ne vrni se več! Iz-trgala si mi vs ljubezen, ki jo ima mož do žene in če bi te moral še nadalje imeti seboj, krajšal bi si življenje od jeze, da si nisem znal izbrati boljše žene. Tega pa ti ni-si vredna!”

Pepca je res odšla, a v nekaj dneh se je vrnila tako skesana in s takimi zadržili o svojem poboljš-anju, da je Rudolf spremenil svo-je nazore o bodočnosti svojega za-konskega življenja in zopet delil z njo dobronete in sladkosti zakon-skega stanu. Pepca je v resnici po-stala prava poštena zakonska že-na, da je je bil Rudolf prav od sr-ca vesel, da jo je tako ozdravil nevarnega zla, ki je kvar možu in zakonu.

Bog nam daj mnogo takih mož, kot je Rudolf Repič!

GOSPODARSKI DEL.

Drobtinice iz kmetijstva.

Sneg gnojilo. Znan je pregov-or, da je sneg beraški gnoj. V resnici je sneg za polje nekako gnojilo. Kako to? Znano je, da ne prearano deteljišče lahko vsejši žito in bo izvrstno obrodilo, četudi ni nisi nič pognojil. Detelja srka dušik iz zraka, tudi na koreninah detelje, ki so ostale v zemlji, je polno dušičastih snovi in to je naj-boljši gnoj. Sneg pa srka iz zraka amonijak in ga daje zemlji. Čem dalje sneg leži, tem več zemlja a-monijaka dobi. Zato kmet v jese-ni preorje njive in jih pusti nepo-ravnane. Zemlja premrzne, kepe potem razpadejo in ko je zemlja rahla, lažje sprejema iz snega a-monijak. Ni pa dobro, če sneg vsled zametov leži stlačen in na kupih na njivi ali na travniku, ker poduški ozimino in travo. Tre-ba kupe razmetati.

S čim se namaže konjska opra-va. Če hočes konjsko opravo do-bro ohraniti, jo moraš véasih z o-ljemo namazati, in sicer tako-le: Vzemi opravo vsaksebi, kolikor se da, operi posamezne dele usnja v mlačni vodi, v katero si vrgl malo pepelike ali potošeljna. Us-nja s to vodo izmivaj in toliko časa krtači, da si spravil proč vsu nesnago in maščobo. Potem mso-čaj usnje toliko časa v vodi z ro-ko, da postane voljno. Trdo usnje z oljem mazati, ni dobro. Potem vse dele usnja kam obesi, da se počasi usuše, ne suši pa usnja na peči ali solneu. Ko je usnje še ne-koliko vlažno, je čas, da ga nama-žeš z oljem. Najboljše za mažo usnja je ribje olje, če se ti škoda zdi, kupovati drage maže po pro-dajalnicah. Mast ni dobra, ker prerade pridejo miši usnje glodati, če je usnje namazano z ribljim o-ljem, se ga ne dotaknejo. Ko si o-pravo dobro z oljem namazal, jo obesi, da se posuši in potem jo izbriši z mehko volneno čemjo.

Vime se vname od prehlajenja ali pa od napačne molže. Če je vi-me vneto, krava veliko trpi ob molži. Pomolžti jo pa moraš, če ne, mleko na vime pritiska in je še hušje. Na rahlo tedaj molži. Če je vime vneto in vroče, devaj gori hladne obklakle, pozneje pa gor-ke, ali pa podstavi posodo s kro-pom, da sopara puhti v vime. Do-bro je, če je v kropu seneni drob. Prav dobro je tudi, če gorek drob denesh v ruto in to na vime obve-žeš. Ko si gorko obvezo proč vzel, moraš vime izsušiti ali kakšno vol-

nato čunjo gori obvezati. Prej lah-ko vime z maščobo namažeš, da se hitreje celi. Obveza se dene na vime tako, da gredo motvozi čez hrbet živali. Dokler se vime ne pozdravi, dajaj kravi manj krme. Hlev naj bo gorek, pazi, da krava ne bo stala na prepihu in da bo imela pod seboj dovolj suhe stelje.

Snaga pri prašičih veliko po-maga, da se hitreje redé. Velike prašiče, zlasti pa pujske, večkrat umivaj in snaži, pa ti bo ta trud dobro poplačan, ker bodo prašiči hitreje rastle in bodo bolj zdravi.

Da krava lažje stori, dajaj ji tri ali štiri tedne prej vsak dan ne-kaj pestij tropin v pijačo. Neka-teri sicer pravijo, da tega ni po-treba, vendar izkušnja potrjuje, da je dobro, ker krava lažje stori in se hitreje potrebi. Ako se krava ne more potrebiti, vlij ji trikrat na dan po 1 liter pijače iz redkih, kuhanih tropin v gobec in potrebita se bo kmalu. Sicer pa tudi ne bo s tem posebnih težav, ako si ji pred teletenjem dajal nekoliko tropin.

Kako se obrezujejo drevesa. — Kdor drevo samo po vrhu obre-zuje, napačno ravna. Veje postane-je pregoste. Morajo prihajati solnčni žarki tudi med veje. Če se le preveč obrezuje, se drevo o-slabi, tedaj treba srednje mere. Veje odreži, ki se križajo, poganj-ke, ki so pregosti, zlasti vodne poganj-ke, suhe veje in sploh vse, kar je nepotrebno v sredi dreve-sa. Krona se pa ne sme preveč prizrezovati, ker ravno vsled tega drevo postane pregosto in ne rodi. Sedaj je čas za obrezovanje drev-ve. Paziti treba na to, da se rane drevesom precej zamažejo. Male rane se zamažejo z vrtnarskim voskom ali drevomazom, večje rane se pa na lesu lahko zamažejo s terom, okoli kraja, kjer je lub, pa z drevomazom. Če hočes kako zelo rastno drevo prisiliti, da prej rodi, in mu nočes vej prističi, mu jih lahko tudi zapogneš, da pri odporu sok močnejše deluje in evetne popke uvrsti. Cele veje se lahko pripognejo in privežejo k sosednemu drevesu, ali pa h koli-čem, zabitim v tleh. Na ta način se čeden uspeh doseže zlasti z niz-koedelnimi češnjami. Toplota, ki puhti iz razgretih tal, prisili češ-nje, da prej dozore. Take češnje se pa tudi lažje obirajo. Seveda je pripogibanje vej k tlom le bolj za igračo in zabavo in se splošno ne more priporočati, ker daje veliko dela.

AKO ŠE NISTE, POŠLJITE NAROČNINO.

NA PRODAJ. Lota nasproti slovenske cerkve na West Allis, Wisc. (blizu Milwau-kee). Vrednost lote je \$600, a do-biš jo za \$356.00 če se oglašiš s predplačilom do 1. maja. Več po-izveš pri Johnu Slak, 400 Reed St. Milwaukee, Wisc. ali pa pri Fran-ku Slack, Box 397, Wilburton, Okla. 3-22-12

Slovenecem in Hrvatom se pri-poroča kot domač vinotrčec

STEVE JAKŠE,

izdelovalec in prodajalec vina na debelo. Se priporoča za obila na-ročila! Naslov:

STEVE JAKŠE,

Box 657 Crockett, Cal.

GOSTILNA

kjer je največ zabave in največ vžitka za par centov s biljardno mizo na razpolago. Vse to se dobi v gostilni

John Košiček

1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill

Telefon Canal 1439.

ODVETNIK PATENTI

GARL STROVER

(Sobe Stev 1009)

133 WASHINGTON ST. CHICAGO, ILL

TEL. 3969 MAIN

The Konrad Schreier Co.

Sheboygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah.

Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarue je najboljše.

ALBERT LURIE CO.

1816-1818-1820 BLUE ISLAND AVE.

Enodnevna razprodaja Pillsburys

PONDELJEK, 11. marca.

Samo ta dan

1/2 bbl. vreča	\$2.98
1/4 " "	\$ 1.50
1/8 " "	\$ -.78

Zapomnite si! Te cene veljajo samo za pondeljek. Pora-bite to priliko in prihranite si denar.

Vsaka vreča garantirana.

Kašparjeva Državna Banka,
vagal Blue Island Ave. & 19. ul.
Imovina 4,500,000,00
Poseben oddelek za Slovence. Pošilja denarje v staro domovino. Prodaja parobrodne listke. Prejema denar na uloge. Izdeluje polnomočna kupna in pogodbenna pisma in vojaške prošnje. — Pridite ali pišite.

Kaspar State Bank

Čemu pušiš od nevednih zobo-zdravnikov izdirati svoje, mo-goče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali sre-brom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.
544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Canal 2127.

Pijte najboljšše pivo

Edelweiss

Peter Schoenhofen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9 CHICAGO, ILL.

Hrani in pazi na svoj denar!

Zmanjšaj stroške, zvišaj prihranke in blagostanje je zagotovljeno. Nepusti svojega denarja v nemar, spravi ga v delo doprinesajoč 3 proc. obresti. Lahko začneš z \$1.00.

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

2007 BLUE ISLAND AVENUE.

Odprto v soboto zvečer od 6 do 8. Prihranka čez pol milijona dolarjev. Vstanovljena 1890.